

ІНОЗЕМЕЦЬ У ТЕРНОПОЛІ:
ЕКСПЕРИМЕНТ

с. 4

СЕРЕДА
5 травня 2021

№18

ПЕРЕМОГЛИ У
ФОТОКОНКУРСІ

с. 6

1
блок

TE.20MINUT.UA

КРИХІТКИ ЧЕКАЮТЬ МАМ ЛИШИЛИ ТРЬОХ ДІТОК. ЯКА ЇХ ДОЛЯ?

► Усі троє тихенько сплять у лікарняних ліжечках та різнобарвних ковдрочках і, напевно, чекають, коли до них прийдуть мами... У «Вікні життя» залишили хлопчика та двійняток

► Мама першої дитини, за нашою інформацією, хоче повернути малого. Редакція «RIA плюс» готова їй у цьому допомогти. Яка доля чекає на трьох діток, хто може стати родиною для знайд?

с. 5

РЕКЛАМА

агенція **МОЯ ЗЕМЛЯ** MY LAND agency

067 000 30 33 КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ
zemlaagencia1@gmail.com С/Г ДІЛЯНОК

492070_000

справжні броньовані

ДВЕРІ під індивідуальні розміри
від виробника

ПІДПРИЄМСТВО **РИФ** м.Тернопіль,
вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

www.rif.te.ua

492103_000

ТЕРНОПІЛЬ БУДКОНТРОЛЬ

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС «ЛЬВІВСЬКИЙ»
по вул. Львівська, 29

- Сучасне планування
- Цегляний будинок
- Утеплений пінопластом

офіс: вул. Київська, 7Д
тел. (067) 128-51-71, www.bud-control.te.ua

492099_000

ТЕРНОПІЛЬ БУДКОНТРОЛЬ

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС

ПО ВУЛ. ЛУЧАКІВСЬКОГО-ТРОЛЕЙБУСНА

- будівництво комфорт-класу
- цегляний будинок
- індивідуальне опалення
- підземний паркінг

офіс: вул. Київська, 7Д тел.: (067) 128-51-71 www.bud-control.te.ua

10 РОКІВ НАДАВАННЯ ДОМІВКОК

492103_000

ПЛАТИМО БІЛЬШЕ, НІЖ СУСІДИ

Тарифи ■ Із 1 травня тернополяни, як і решта українців, платитимуть за газ по-новому. Це не вперше для нас змінюють «правила гри». Як підскочить ціна? Чи можна економити, чи реально змінювати постачальників? Аналізуємо

МАРІЯ БОЧАН, 096-286-68-23, MARIIA.BOSCHAN@GMAIL.COM

Із серпня минулого року побутові споживачі газу отримали можливість самостійно вибирати компанію-постачальника. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), 7 квітня ухвалила постанову, якою запроваджуються річні тарифи на газ для українців з 1 травня 2021 року.

ЯК ПРАЦЮВАТИМУТЬ ТАРИФИ

Побутові споживачі будуть автоматично переведені на базову річну пропозицію. Базова річна пропозиція — тарифний план «Річний» або «Фіксований» діятиме до 30 квітня наступного року. Ціна природного газу за цим тарифним планом незмінна протягом визначеного періоду. Такий тариф захищає споживача від ймовірних коливань цін на ринку.

«Фіксований» тарифний план не передбачає жодних передоплат. Як і раніше, клієнти мають сплатити лише за спожитий об'єм газу за фіксованою ціною до 25-го числа кожного місяця. Компанії-постачальники у період дії річного

контракту зможуть змінювати ціну лише у бік зменшення.

Тариф «Місячний» передбачатиме щомісячне оновлення компаніями ціни на газ за декілька днів до початку кожного наступного періоду. Він враховуватиме усі цінові зміни на ринку газу.

Приміром, якщо ціна влітку, ймовірно на газ буде меншою, вигідно заздалегідь обрати місячний тариф. Для того, щоб приєднатися до даного тарифу, споживачеві доведеться подати обраній компанії заяву-приєднання. Можливість повернення до річного контракту буде прописана у вашому договорі.

8,99 ЗА 1 М КУБ. — ТЕРНОПОЛЮ

Базові ціни на газ діятимуть з 1 травня 2021 року по 30 квітня 2022 року. Якщо ви не обрали іншого постачальника, то зверніть увагу на тарифи місцевого ДП «Газпостач» ТОВ «Тернопільміськгаз». Спочатку його ціна газу для обох тарифів «Річного» та «Місячного» була 9,90 грн за 1 м куб. Потім її знизили майже на гривню.

Журналісти «RIA плюс» проаналізували вартість за кубометр газу по Україні. Найнижчі річні ціни газу — від 7,80 грн до 7,96 грн за кубометр запропонували 5 ком-

СКІЛЬКИ ЗА ГАЗ ПЛАТИТИМУТЬ СУСІДИ ТЕРНОПОЛЯ

паній. Зокрема, ціну 7,80 грн за кубометр запропонувало ТОВ «Агросинтез Трейдінг», 7,88 — ДП «Евода трейд» КП «Луцькводоканал», 7,89 грн — ТОВ «Черкаси-газ збут» і ТОВ «Уманьгаз збут», 7,96 грн — «Нафтогаз України».

У сусідніх областях наступні ціни: ТОВ «Львівгаз збут» — 7,99 грн, ТОВ «Івано-Франківськгаз збут» — 7,99 грн, ТОВ «Хмельницькгаз збут» — 7,99 грн, ТОВ «Рівнегаз збут» — 7,99 грн, ТОВ «Чернівцігаз збут» — 7,99 грн.

Чому в Тернополі така висока ціна? Про це «RIA плюс» намагалася запитати у заступниці директора підприємства «Газпо-

стач» ТОВ «Тернопільміськгаз» Галини Голоюхи. Та на численні звернення журналістки у підприємстві не відреагували. 30 квітня на офіційному сайті цієї компанії з'явилася інформація: «Як могли помітити наші споживачі у розділі «Тарифи» на офіційному сайті компанії «Газпостач», у межах тарифів «Річний» та «Місячний» прогнозувалася ціна у розмірі 9,90 гривень за 1 метр кубічний. Після тривалих і непростих перемовин нам вдалося досягти зниження вартості до позначки 8,99 гривень за 1 метр кубічний у межах тарифів «Річний» та «Місячний». Саме такою буде вартість природного газу

для клієнтів компанії «Газпостач» у травні 2021 року. Перемовини ще тривають».

ТРЕБА ПЛАТИТИ І ЗА РОЗПОДІЛ

Зазначимо, що постачальники газу споживачі обирають вільно, а його розподіл здійснюють облгази, які є природними монополістами. Перший заступник голови правління — головний інженер газорозподільної компанії ПрАТ «Тернопільгаз» Володимир Караванський розповів, що ціна за розподіл газу, за прогнозами, не зміниться до кінця року. Тариф — 1,79 грн за 1 м куб. на місяць (без урахування ПДВ).

Як можна зекономити

Раніше ми вже писали про те, як обрати іншого постачальника газу та кого можуть обрати тернополяни. Тож, вочевидь, треба порівняти ціни усіх постачальників і зробити свій вибір. Власник зі згоди співвласників може змінити постачальника природного газу з 1 серпня 2020 року. На даний момент в Україні налічується приблизно 50 газопостачальних компаній.

Де знайти перелік постачальників газу? Зараз формуються зручні сервіси, де можна просто і легко знайти всіх постачальників, порівняти їх умови та цінові пропозиції. Нині існує кілька варіантів пошуку:

- Сайти постачальників за назвами компаній (задати у пошуковику, наприклад, Google);
- Мобільний додаток «Енергетика онлайн» (в App Store і Google Play).
- Портал «Газотека».
- Додаток Приват24 («Сервіс» — «Послуги» — «Мої постачальники»).

Якщо ви мали проблеми з неправомірними нарахуваннями, якістю обслуговування чи інформування — опція зміни постачальника саме для вас.

Перевірити, чи компанія дійсно має право на постачання газу, можна на сайті НКРЕКП, вибравши розділ «Публічна інформація» — «Набори даних, що підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних (Рестр)» — «Ліцензійний реєстр НКРЕКП» та натиснути на нього.

Далі файл із повним переліком ліцензіатів НКРЕКП завантажиться на комп'ютер. У цьому електронному списку треба знайти постачальника природного газу за його юридичною назвою та у розділі «Статус ліцензії» перевірити її чинність.

ІНСТРУКЦІЯ ІЗ ЗАМІНИ ПОСТАЧАЛЬНИКА ПРИРОДНОГО ГАЗУ:

- Вибрати нового постачальника за допо-

могою вищезгаданих сервісів. При виборі компанії важливо врахувати не лише ціну, а й відгуки клієнтів, фінансовий стан компанії та якість обслуговування.

■ Зібрати необхідні документи та подати заяву-приєднання. Компанії, які працюють онлайн, дозволяють подати заяву та документи, не виходячи з дому. Це можна зробити як на сайті нового постачальника, так і надіслати йому скановану/сфотографовану заяву на електронну скриньку.

■ Отримати повідомлення від нового постачальника про приєднання або відмову протягом 21 дня від подання заяви.

■ Отримати остаточний рахунок від попереднього постачальника і сплатити його протягом десяти днів з моменту отримання. Вам не потрібно контактувати зі старим постачальником та отримувати довідку про відсутність боргу. Угода про постачання газу із попередньою газовою компанією розри-

вається автоматично з моменту укладання нової угоди.

ЯКІ ДОКУМЕНТИ ПОТРІБНІ?

■ Заява-приєднання до умов договору постачання природного газу з підписами власника та за наявності співвласників (підписи зареєстрованих осіб, що проживають в помешканні, не потрібні).

■ Копія паспорта. Деякі постачальники просять поставити електронний підпис, деяким — досить фотографії паспорта.

■ Копія ідентифікаційного коду.

■ Документи, якими визначено право власності чи право користування на приміщення та, у деяких випадках, довіреність від особи-власника.

■ Остання платіжка за розподіл або постачання газу. **Перелік документів та вимоги до них у постачальників можуть відрізнятися!**

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Ірина Белякова. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Аварійна газу 104, 51-51-26
Аварійна водоканалу (диспетчер) 51-97-58, (050) 437-43-53
Аварійна тепломереж 25-48-10
Аварійна електромереж 52-24-66

Цілодобова гаряча лінія міської ради: 067-447-29-19, 0 800 303522, 15-80 (зі стаціонарних телефонів)
Довідкова залізничного вокзалу 47-22-46
Довідкова автовокзалу: АС на Живова - 23-63-56, АС-2 на Білогірській - 52-79-29

Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88
Управління Держпродспоживслужби 52-01-45
Управління транспортних мереж 52-15-14
Муніципальна інспекція 073-015-1481 (Viber)
Регіональний сервісний центр МВС 51-91-40

ПОЛУНИЦЮ ПРОДАЮТЬ ПО 200, ЛОХИНУ — МАЙЖЕ ПО 800!

Споживач ■ На ринках Тернополя та в магазинах вже з'являються ягоди, фрукти та овочі, на яких ще не настав сезон. Їх переважно везуть з-за кордону. Ми дізналися, що вже можна придбати у місті та скільки коштує таке задоволення

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

На «Овочевому ринку» вже продають полуницю. Я розповіли продавці — ягода з Греції та Іспанії, тому така висока ціна. Коштує кілограм полуниці 160–180 гривень.

Знайти полуницю виявилось не так легко. Вона була у кількох продавців. Вони кажуть — попит на неї малий, бо дорого. Тому багато не закупляли.

На «Центральному ринку» ціни на полуницю сягають 200 гривень за ягоду з Греції. Щоб не «травмувати психіку» покупцям, вартість вказують за 100 грамів.

— Полуниця з Греції, лишилась ще за 16 гривень, є за 20 гривень, — каже продавчиня. — Солюдка, соковита, дуже смачна.

На ринку ми знайшли полуницю і з Закарпаття — по 150 гривень за кілограм.

Є ЛОХИНА ТА ДИНІ

На ринку є і журавлина. Її продають не на вагу, а банками. Літрової банки ягід коштує 90 гривень. Півлітрової — 45 гривень.

А от у супермаркетах можна знайти імпортовані фрукти та ягоди, яких ще довго чекати в Україні.

У супермаркеті NOVUS ми знайшли диню з Коста-Ріки по 109 гривень за кілограм. Одна

така обійдеться в 250–300 гривень. Недешево задоволення.

Минулого року українські дині та кавуни почали з'являтися на ринку в червні. Диня коштувала недорого — по 60 гривень за кілограм. Але вже в липні ціни на них знизились. Кілограм — 20–25 гривень. Кавуни ж в сезон коштували 7–9 гривень за кілограм.

Свіжу українську журавлину продають за ціною 67 гривень за лоток (300 грамів). Є і лохина з Іспанії по 93 гривні за 125 грамів. Це найдорожча ягода, яку ми знайшли у супермаркетах. У «Сільпо» також є лохина з Чилі по 99 гривень за 125 грамів. Це майже 800 гривень за кілограм!

А от у «АТБ» такої «екзотики» ще немає. Є лише сезонні фрукти.

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ ТЕПЛИЧНІ ОВОЧІ

Уже продають і різні тепличні овочі. Їх можна було купити і взимку, але ціни тоді були значно вищі. Не всі овочі на полицях з України. Помідори, кабачки та баклажани — з Туреччини, Мологи картопля приїхала з Єгипту.

На ринку тепличні огірки кошують від 55 до 75 гривень за кілограм. Помідори — від 38 до 65 гривень. Найдорожчі — «чері» по 60–65 гривень.

Кабачки кошують 50 гривень за кілограм. А червоний перець — 120 гривень.

Вже продають свіжу зелень. До Великодня попит на неї зростає, оскільки багато тернополян кладуть свіжу зелень на освячення до кошика. Зелена цибуля коштує 16 гривень за 100 грамів, рукола — 15 гривень, щавель — 8 гривень.

СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ ФРУКТИ ТА ОВОЧІ У СУПЕРМАРКЕТАХ ТЕРНОПОЛЯ

	БАЗАР	АТБ	Сільпо	NOVUS
	150–200	*	*	*
	*	*	*	109
	*	*	792	744
	55–75	56–61	71–81	70–83
	38–50	40–42	54–86	50–120
	60–65	*	*	45
	50	51,6	56	57,5
	*	*	*	93
	120	104,4	129	129
	23–27	*	54	40
	18–20	20	23	*
	160	*	245	140
	150	*	*	*
	*	*	272	257

Ціни вказано за кілограм, станом на 28 квітня

ФОТО: ВАДИМ ЄПУР

На ринку та в супермаркетах є тепличні овочі. Ціни на них нижчі, ніж були взимку

Маленькому Марку потрібні ліки за 2 млн доларів

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIIATUR9@GMAIL.COM,
097-161-41-50

■ Коли Марчику Юрківу був лише місяць, його батьки почули страшний діагноз «Спінальна м'язова атрофія 1 типу» (СМА1) — важке генетичне захворювання, що неможливо передбачити... Найважча форма.

— 9 березня цього року у нас народився синочок Марк. Нашому щастю не було меж, — розповідає мама малюка Людмила Юрків. — Ми були найщасливішими батьками у світі.

Сім'я живе на Борщівщині, що в Тернопільській області. Але лише за неповних два місяці життя Марк

вже побував в клініках різних областей України.

— 14 квітня 2021 року ми дізнались про страшну новину, Марку був поставлений діагноз «Спінальна м'язова атрофія 1 типу» (СМА1). Це важке генетичне захворювання, що неможливо передбачити... Важка форма, — ділиться Людмила.

Перші симптоми хвороби з'явилися на 26-й день життя.

Жінка розповідає, що захворювання можна побороти завдяки лікам, вартість яких надто велика для звичайної родини — це понад \$2 млн.

— Для нашого синочка є кілька шляхів: є два препарати, які приймають пожиттєво. Вони не лікують, але підтримують стан і не дозволяють хворобі розвиватися. Один з них дуже дорогий. Баночка коштує 11–13 тисяч євро. Його приймають впродовж життя. Є державні програми, але поки що нас не можуть у них включити. Ми знаємо також, що є ще одне вирішення: препарат, який зробить нашу дитину максимально здоровою, і це один укол, — каже жінка. Втім, препарат Zolgensma є найдорожчим у світі, коштує він

Маркові Юрківу лише півтора місяці. Перші 26 днів сім'я не підозрювала, що дитина хвора

2,3 мільйона доларів.

— Ми сподіваємось на допомогу усіх добрих людей. Часу є небагато. Марчик вже не може сам рухати ручками і ніжками, він не тримає голівку, — каже Людмила.

ДОВІДКА

КАРТКИ:

ПриватБанк 4149629340163377 (батько Юрків Павло Володимирович)
ПриватБанк 5168742240634620 (мама Чубей Людмила Василівна)
USD IBAN
UA033052990000026200901049048 (батько Юрків Павло Володимирович)
UA223052990000026203901049186 (мама Чубей Людмила Василівна)

EUR IBAN

UA553052990000026204901049431 (батько Юрків Павло Володимирович)
UA853052990000026203901049119 (мама Чубей Людмила Василівна)
UA IBAN
UA823052990000026201901049047 (батько Юрків Павло Володимирович)
UA793052990000026203901049227 (мама Чубей Людмила Василівна)

ЧИ ГОТОВІ ТЕРНОПОЛЯНИ ДО ЗУСТРІЧІ З ІНОЗЕМЦЯМИ

Ми перевірили ■ Чи комфортний Тернопіль для іноземців? Журналіст «РІА плюс» під виглядом іноземного туриста спробував поспілкуватися з тернополянами у різних локаціях: магазин, кав'ярня, аптека і просто посеред вулиці. Та ми не могли уявити, що експеримент може саме так повернутися. Кінцівка непередбачувана. Тому радимо дочитати до кінця

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ,
ВАДИМ ЄПУР, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Зауважимо, що журналіст не володіє досконало англійською мовою, розмовляє, та не без помилок. Тому ми навіть хотіли б зустріти людину, яка вільно говорить англійською. Цікаво було побачити, чи зрозуміє хтось, що має справу не з іноземцем.

Розпочати експеримент вирішили із залізничного вокзалу. Цікаво було перевірити, чи зрозуміють працівниці в касі англійську та чи зможуть допомогти іноземному туристу, який хоче придбати квиток, наприклад, до Києва.

НА ВОКЗАЛІ ПОЯСНЮВАЛИ «НА ПАЛЬЦЯХ»

Далі розповідь подаємо від першої особи.

— Чи могли б ви підказати, коли прибуває найближчий поїзд до Києва? — цікавлюся англійською у жінки на касі.

— Дата, — відповідає вона.

— Сьогодні або завтра, — пояснюю.

Хоч працівниця залізничного вокзалу і зрозуміла мене, але ніяк не змогла англійською відповісти, на котру годину прибуде потяг до Києва і скільки це коштуватиме.

Спочатку щодо дати та години, а потім повернувши екран комп'ютера, вказала і на ціну поїздки.

Одразу біля вокзалу під виглядом туриста підходжу до дівчини та цікавлюся, як можу дійти до Зеленої церкви.

— Вам прямо... Ходімо зі мною, — ніяковіє дівчина і відводить мене в бік, так, щоб я міг побачити дах Катедрального Собору.

Розумію, що це не той храм, що необхідний мені, і питаю в дівчини, чи вона з Тернополя?

— Ні, я студентка, але не з Тернополя, — відповідає вона українською.

У ході розмови дівчина розповіла, що звати її Ірина, їй 19 років

і навчається вона у технічному коледжі, англійською говорить дуже погано. Втім, студентка добре зрозуміла мене і намагалася допомогти.

За допомогою гугл-карт Іра показує дорогу «іноземцю», і ми прямуємо далі.

ЩО СКАЗАЛИ ФАРМАЦЕВТИ ТА БАРИСТИ

Далі змінюю тактику і йду купувати каву у Центрі, а заодно і пробую у працівниць розпитати, як пройти до Зеленої церкви.

В очах дівчат бачу явне нерозуміння ситуації і намагаюся пояснити, що мені потрібно. Вказую на зелену чашку і кажу green (зелений — прим. авт.), а потім схрещую пальці і кажу castle (замок), маючи на увазі церкву поблизу замку. Хоча через секунду розумію, що варто так було сказати church (церква).

Спочатку дівчата-баристи пробують вказати дорогу, намалювавши умовну карту пальцями в повітрі.

Всім своїм виглядом показую, що їх не розумію. Одна зі співрозмовниць українсько-англійською намагається пояснити, що мені потрібно повернути за поворот, а далі йти прямо.

Дякую дівчатам і з кавою зникаю за поворотом.

А далі йду до аптек, аби перевірити знання англійської у фармацевтів.

Обидві аптеки знаходилися в центрі міста, і в обох фармацевти не могли спочатку зрозуміти, що ж мені потрібно. А хотів я лише знайти найближчий готель або хостел.

Довелося імпровізувати і говорити українські слова з акцентом іноземця.

Тоді фармацевти за допомогою телефона знаходять мені готель та вказують на ціни. У другій аптеці до пошуків житла долучилася і жінка, яка стояла в черзі. Вона зрозуміла мене, але ніяк не змогла пояснити, якою дорогою та куди варто піти, щоб дістатися до готелю.

Дякую та продовжую подорож.

ТИ В МІСТІ ОДИН?

Дорогою пробую запитати у перехожого, куди мені йти, щоб дістатися до найближчого готелю.

Підходжу до чоловіка, якому на вигляд років 50.

— Вибачте, могли б ви підказати, де тут поблизу є хостел чи готель, — запитую англійською і бачу, що чоловік мене явно не розуміє. Тоді повторюю ще кілька разів слово «hotel» так, аби слово було співзвучне з «готель».

Перехожий махає рукою, подаючи знак «йдемо зі мною», і ми прямуємо в напрямку готелю «Тернопіль».

Дорогою чоловік мовчав, тому я спробував зав'язати розмову, але розуміючи, що він взагалі не знає англійської, обираю інший підхід. Пишу в нотатках у телефоні «Я приїхав зі Львів, завтра їду у Київ. Треба готель, щоб бути ніч» і передаю супутнику.

«Намагаюся пояснити, що мені потрібно. Вказую на зелену чашку і кажу green, а потім схрещую пальці і кажу castle»

Прочитавши повідомлення, незнайомець бере в руки мій телефон і в нотатках пише: «Ти в місті один?»

Насторожує, але киваю головою «так». У той же момент змінюємо курс на 180 градусів і прямуємо в напрямку залізничного вокзалу.

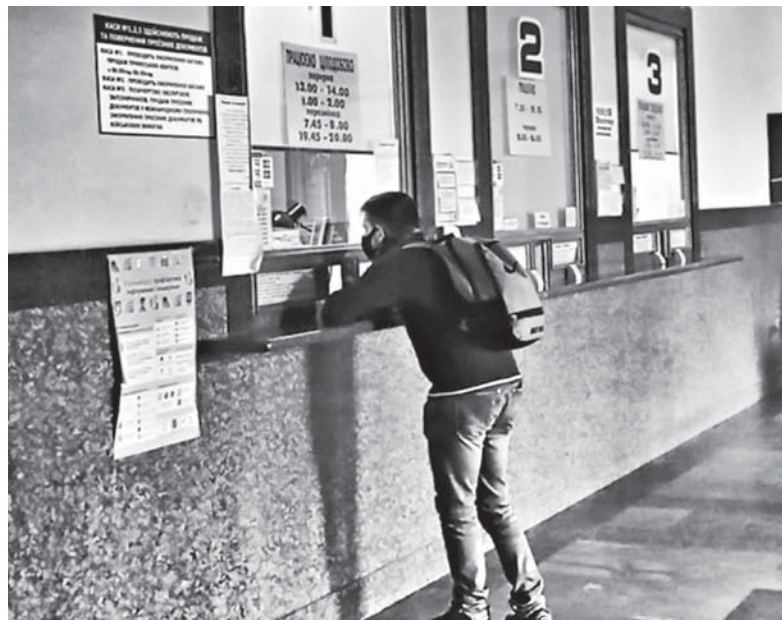
Стає відверто моторошно. Зо п'ять хвилин чоловік мовчав, тому почати спілкування знову вирішую я. Так само пишу в нотатках: «Куди ми йдемо?» Відповідь: «До мене додому».

І знову мовчання. Вже біля самого вокзалу цікавлюся, чи далеко живе чоловік? Киває головою, що недалеко. Підходимо до зупинки громадського транспорту.

Не знаю, чи дійсно чоловік хотів мені допомогти, або ж нашкодити, але продовжувати експеримент я не наважився.

Бачу, що чоловік хоче сісти в маршрутку і хутко набираю в нотатках: «До мене ввечері приїде дівчина. Маю бути в Центр». Співрозмовник знову розвертається і прямує до готелю «Тернопіль». Довівши до місця призначення, прощаємося і розходимося.

Отже, як ми побачили, тернополяни готові допомагати, як можуть. Але зрозуміти іноземців трохи проблематично. Варто зазначити, що всі охоче підказували, хоч справжній іноземець, напевно, їх би не зрозумів.

Працівниці на вокзалі важко було говорити англійською, тому пояснювала «на пальцях»

Подібну тактику використали і дівчата-бариста

Аптекарям важко було бодай зрозуміти, про що я говорю

ФОТО ВАДИМА ЄПУРА

МАМИ ЗАЛИШИЛИ ТРЬОХ МАЛЮКІВ

Чудо ■ Хлопчика, загорнутого у ковдру, залишили у «Вікні життя» 27 квітня, а вже за два дні там з'явилася двійня. Шукати батьків поліція не буде. Поки діти у лікарні, але вже є багато охочих їх усиновити, хоча такий шанс отримають далеко не всі

ОЛЬГА ТУРЧАК, ІРИНА БЕЛЯКОВА,
097-16-141-50, OLIATUR9@GMAIL.COM

Усі троє тихенько сплять у лікарняних ліжечках та різнобарвних ковдрочках і, напевно, чекають, коли до них прийдуть мами... 27 квітня на сайті «20 хвилин» ми розповідали зворушливу історію Володі Великоднього, якого залишили у «Вікні життя». Уже за два дні у нього з'явилися двоє сусідів.

— У нас тепер тут дитячий садок. Але загалом це гарні новини, бо дітки здорові. Мама їх не скривдили, нічого не зробили їм. Ми не можемо знати, що їх примусило до такого рішення, — каже медичний директор з дитинства та пологової роботи міської лікарні № 2 Ольга Сидорчук.

Нагадаємо, минулого тижня у «Вікні життя» спочатку залишили хлопчика, а вже за день — двійняток — братика і сестричку. Усі троє перебувають у пологовому відділенні другої лікарні.

ВОЛОДЯ ВЕЛИКОДНІЙ
ЗА СТАРШОГО

Володі Великодньому (так вирішили кликати хлопчика медики — прим. ред.) на момент, коли його підкинули у заклад, було приблизно 10 днів. У лікарні кажуть, що жінка, ймовірно, народжувала у медзакладі, бо пуповина була з кліпсою, а не перев'язана. Чергові медсестри розповідають, що мама, яка принесла дитину до вікна, була не одна. Ймовірно, з батьком хлопчика, але розглядати пару медпрацівники не мали права.

Руденький і блакитноокий Володя прокидається від світла камер, бо журналістів, які захотіли познайомитись з крихітками, зібралося чимало. Прокидається, але не плаче. Вже пробує посміхатись до лікарів, які за ним наглядають.

— Хлопчик дуже цікавий, коли ми до нього підходимо — то наче підморгує. Вже розглядає усе, що відбувається. Не капризує. Аналізи необхідні йому вже зробили, і вони

взагалі ідеальні, — говорить пані Сидорчук.

У п'ятницю, 30 травня, редакції «RIA плюс» стало відомо, що в пологове відділення приходила мама з подругою свого сина. Мова саме про хлопчика-знайду — руденького та голубокого, якого першим цього тижня залишили у «Вікні життя» і якого, поки неофіційно, кличуть Володею Великоднім.

На жаль, через свята офіційно інформацію поки ніхто не підтверджує, але й не спростовує. Чи справді хлопчика хоче забрати рідна мама? Можливо, вона передумала?

Ольга Сидорчук, меддиректор з дитинства та пологової роботи міської лікарні № 2, запевнила «RIA плюс»: відколи стало відомо про хлопчика та близнюків, яких залишили у «Вікні життя», до реєстрації лікарні приходило дуже багато людей. Одна жінка навіть з порогу заявила: «Я хочу усиновити двійнят». Люди приносять одяг та потрібне для покинутих малюків та хочуть їх бодай провідати. Чимало з відвідувачів говорять про усиновлення та опіку над малюками.

ДВІЙНЯТ ЗІГРИЛИ ТА
НАГОДУВАЛИ

Медики зізнаються, такого ще не було, щоб за три дні у «Вікні життя» аж три дитини.

Двійнят залишили у «Вікні жит-

Хлопчика, якого першим залишили у «Вікні життя», назвали Володею

тя» 29 квітня близько 17 год. Коли відчинили вікно, побачили хлопчика і дівчинку.

— Малюки доношені, вага 2300 г і 2900 г, їм було плюс-мінус чотири години, — розповіла Ольга Сидорчук. — Вони трохи замерзли, то помістили їх у кувез, але зараз все з ними добре. Дітки ще маленькі, тому більшість часу сплять. Оченята ще майже запліснені.

У лікарні кажуть, обоє малюків були у комбінезончиках із секонд-хенду. З речей лише суміш для годування.

Імен двійнятам ще не придумали. Але дівчинку, мабуть, кликатимуть Іринкою, бо у день, коли знайшли, був День Ангела в Ірин.

— Ми провели діткам необхідні огляди, наклали клеми. Стан їх задовільний, реагують на усе, плачуть, коли хочуть їсти, — роз-

повідає завідувачка відділення неонатального догляду та лікування новонароджених Наталя Байдюк. — Такий у нас прибуток перед Великодніми святами.

Братик та сестричка мають чорняве волосся. Колір оченят розгледіти поки що важко. Але медпрацівники розповідають, що дітки дуже спокійні та не вередують. Плачуть, лише коли голодні.

БАТЬКІВ НЕ ШУКАТИМУТЬ

Згідно із законодавством, кримінального провадження відкривати не будуть, встановлювати особу мами — теж немає потреби. У даному випадку жінка залишила малечу у «Вікні життя», яке, власне, і зробили для того, щоб зберегти анонімність, — говорить начальник відділу комунікації обласної поліції Сергій Крета.

ДОВІДКА

У приймальній пологового відділення міської лікарні № 2 з 2010 року облаштоване «Вікно життя». Працює пункт цілодобово. Коли матір відчиняє знадвору вікно і кладе дитину на стіл-нішу, сигналізація повідомляє про це медперсонал. Працівники закладу одразу забирають немовля. Матір ніхто побачити не може. Біля вікна встановлений спеціальний пристрій для підтримки стабільної температури та вентиляція. Впродовж тижня дитина перебува-

тиме у пологовому відділенні, потім її направлять в обласну дитячу лікарню у відділ патології для новонароджених. За законом, матір, яка залишила новонародженого, може забрати своє дитя впродовж двох місяців. Якщо цього не відбудеться, немовля передають у будинок маляти. Там оформляють документи та через рішення виконкому дадуть дитині ім'я та прізвище. З будинку маляти дитину можуть віддати на усиновлення.

Якщо мама хоче повернути дитину — ми готові допомогти

Суто з юридичної точки зору, тільки проведення генетичної експертизи є належною і точною процедурою виявлення походження дитини від матері, каже юристка Марія Бочан.

Передача дитини батькам, особам, які їх замінюють, здійснюється в присутності працівника служби у справах дітей, про що складається акт за формою, згідно з додатком 2 у двох примірниках, один з яких зберігається у закладі,

в якому тимчасово перебувала дитина, а другий — у службі — у справах дітей, пояснила юристка.

— При визначенні основних інтересів дитини, у кожному конкретному випадку необхідно враховувати дві умови, — прокоментувала Марія Бочан. — Передусім у якнайкращих інтересах дитини буде збереження її зв'язків із сім'єю, крім випадків, коли сім'я виявляється особливо непридатною або явно неблагополучною.

Окрім того, у якнайкращих інтересах дитини буде забезпечення її розвитку у безпечному, спокійному та стійкому середовищі, що не є неблагополучним.

Якщо мама голубокого Володі справді хоче забрати малюка, редакція готова допомогти у цьому і надати юридичний супровід. Є також можливість безкоштовно пройти тест ДНК. Зверніться, будь ласка, за номером телефону: 097-445-82-67 (Наталя).

ОХОЧИХ ВЗЯТИ ДІТОК БАГАТО. ХТО МОЖЕ УСИНОВИТИ МАЛЮКІВ?

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIATUR9@GMAIL.COM,
097-161-41-50

■ Хлопчик і братик з сестричкою, яких залишили мами, зараз під наглядом медиків та в безпеці.

Уже після публікації матеріалу про Володю Великоднього, у редакцію прийшло повідомлення від читачки. «У мене є всі необхідні документи. Я хочу забрати цю дитину. Куди мені звертатись?» — пише у редакцію пані Тетяна.

До слова, Тернопіль вже має дві щасливі історії дітей із «Вікна життя», повідомила журналістам

«RIA плюс» начальниця управління Тернопільської міської ради Христина Білінська.

У найближчий час усіх трьох малюків, яких знайшли у «Вікні життя», переведуть в дитячу обласну лікарню. Існує черга, у якій люди стоять вже роками.

— Громадяни України, які бажають усиновити дитину, звертаються з письмовою заявою до служби у справах дітей за місцем реєстрації. Надають документи. Служба у справах дітей протягом 10 робочих днів

після отримання заяви перевіряє документи на відповідність вимогам законодавства, складає акт обстеження їх житлово-побутових умов, розглядає питання про можливість заявників бути усиновлювачами і готує відповідний висновок. У разі прийняття позитивного рішення ставить заявників на облік як кандидатів у усиновлювачів, — коментують у міській службі у справах дітей.

Служба має отримати акт органу внутрішніх справ України та закладу охорони здоров'я про під-

кинуту чи знайдену дитину. Після того орган опіки має 15 днів для того, щоб зареєструвати малечу.

— Прізвище та ім'я даємо на власний розсуд. Після реєстрації дитини є два місяці для того, щоб юридично визначити її соціальний статус. На цей момент діти перебуватимуть в обласній дитячій лікарні, після того їх переведуть у будинок дитини. Потім їх вносимо в нашу базу даних на усиновлення. Протягом першого місяця ті кандидати, які стоять на обліку у нашій службі, можуть усиновити

малечу. Якщо ті відмовляються, вносимо дитину в обласну базу даних. Якщо охочі не знайдуться, ще через місяць дітей вносимо у всеукраїнську базу. Двійнят розділяти не будуть. У міській черзі на усиновлення малюків — 10 сімей.

КОНТАКТИ

Адреса управління у справах сім'ї, молодіжної політики та дітей: м. Тернопіль, бульвар Шевченка, 1, 1 поверх, тел. 52-56-95.

ЗДІЙСНИЛАСЯ МРІЯ МАКСИМА

Після трагедії ■ «Ми не дякуємо Устинову за те, що сталося, але дякуємо Богові, за те, що зберіг Максимчика», — як почуватися поранений хлопчина, розповів його батько

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44, IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Максим Капустяник, у тілі якого залишилися понад 30 дробинок, принаймні цього навчального року освоюватиме шкільну програму індивідуально та вже пройшов перший курс реабілітації. Хлопця за рекомендаціями лікарів записали на плавання, але що говорять медики, чи зможе він колись стати крутим футболістом? Про це ексклюзивно поділився з «RIA плюс» батько постраждалого від рук стрільця по дітях хлопчини Ярослав Капустяник.

— Ми не дякуємо Устинову за те, що сталося, але дякуємо Богові, за те, що зберіг Максимчика, — стримуючи емоції поділився батько пораненого хлопчика Ярослав Капустяник. — Ми щиро дякуємо і лікарям, які його буквально врятували. І, на щастя, вони не сказали, що він не зможе займатися улюбленим футболом...

Коли це буде і коли саме можна буде відновити тренування, поки рано говорити. Звичайно, понад 30 дробинок, які залишаються в його тілі, даються взнаки. Але ми сподіваємось на краще!

Одна з найзаповітніших мрій Максимчика, який буквально марить футболом і давно займається у місцевому клубі «Чемпіон», — зустрітись із кумиром, гравцем футбольного клубу «Динамо» Віктором Циганковим, — нещодавно здійснилась. Зустріч не була надто тривалою, але кумир підійшов до Максимка, обійняв його — щастю хлопчика просто не було меж.

— Життя Максимка, і нас усіх в тому числі, після того фатального пострілу змінилось радикально, адже синові доводиться жити з думкою, що існують не зовсім адекватні люди, які можуть заподіяти тобі щось недобре, — Ярослав Капустяник намагався ретельно підбирати слова, коли журналістка «RIA плюс» поцікавилась, як зараз

живе і почуватися Максимчик. — Але ми щиро дякуємо тим людям, які були з ним і є в даний момент, — це родина, знайомі, друзі, вчителі і однокласники, вихованці і керівники футбольної школи «Чемпіон» і чимало інших, які допомагали словом, підтримки, фінансово і молитвою. Він і ми всі це відчували і відчуваємо досі.

ПОПЕРЕДУ ОБСТЕЖЕННЯ І МІСЯЦІ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Максим вже пройшов перший курс реабілітації у Тернополі. Шкільне навчання, як і після операції у Києві, відбувається за індивідуальним графіком — поки що до школи ходити хлопчику не дозволяють. Столичні медики для кращого відновлення рекомендували хлопцеві займатись плаванням — і

Валерія Устинова, який поцілів у дитину з рушниць, залишили під вартою ще на 60 діб без права внесення застави

Максим вже і в цьому виді спорту зробив перші кроки. У нього все виходить, і головне — йому подобається.

Після Великодніх свят родина знову поїде до Києва — там на хлопця чекає медогляд. Після цього медики мають дати рекомендації щодо повернення хлопця, травмованого пострілом з рушниць, до повноцінного життя. А поки що батьки ще раз щиро дякують усім, хто допомагав і підтримував Максима.

— Ми побачили по синові, що навіть такі болючі моменти він зміг пройти з гідністю і примудрився почерпнути для себе навіть якийсь позитив — це все завдяки отій шаленій підтримці, яку ми відчували сохвилинки, — поділився Ярослав Капустяник.

Зустріч з кумиром-динамівцем Віктором Циганковим не була надто тривалою, але футболіст підійшов до Максимка, обійняв його — щастю хлопчика просто не було меж

Адвокат хотів визначення розміру застави

На одному з засідань в апеляційній інстанції стрілець по дітях стверджував, що не стріляв умисне. Просто прибирав вдома і чистив зброю. Користувався востаннє років 5 тому, коли ходив на полювання. На запитання одного з суддів, чи чистив зброю, направивши рушницю у вікно, той лише заперечував.

Адвокат на кожному із засідань наголошує, що ще до оголошення підозри його підзахисний добровільно здав паспорти. Тікати не збирається і хоче спілкуватись

з потерпілими та відшкодувати збитки на лікування малого. Також запевняв, що підзахисний поцілів в дитину випадково.

Днями Валерію Устинову продовжили міру запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою без права внесення застави — строком на 60 діб. Якщо раніше його захисник наполягав на домашньому арешті, то під час крайнього засідання просив бодай визначити розмір застави. Однак, суд залишив Устинова під вартою — без права внесення застави.

ЮРИДИЧНА ДОВІДКА

Кримінальний кодекс України Стаття 296. Хуліганство

Ч. 4. Хуліганство, тобто грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом, якщо вони вчинені із застосуванням вогнепальної або холодної зброї чи іншого предмета, спеціально пристосованого або заздалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень, — караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років.

Стаття 121. Умисне тяжке тілесне ушкодження

Ч. 1. Умисне тяжке тілесне ушкодження, тобто умисне тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння, чи таке, що спричинило втрату будь-якого органу або його функцій, каліцтво статевих органів, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, або переривання вагітності чи неправне знівчення обличчя, — карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років.

Тернополянка Ольга Луценко з донькою отримала подарунок від ТМ «Юник» — м'ясний кошик

Прикрашали разом з донечкою: хто переміг у фотоконкурсі «Великодній кошик»

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

■ У традиційному фотоконкурсі «Великодній кошик», який щороку проводить редакція «RIA плюс» спільно з партнером ТМ «Юник», перемогла тернополянка Ольга Луценко. Її фотографія збрала найбільше голосів серед учасників.

Взяти участь у конкурсі могли всі охочі тернополяни. Для цього потрібно було завантажити фото з великоднім кошиком чи будь-яким іншим атрибутом цього свята. Найкращу фотографію обирали читачі сайту 20minut.ua. Фотографія великоднього ко-

шика Ольги Луценко набрала найбільше голосів — 228. У конкурсі взяли участь 58 учасників.

Подарунок переможцям — ціла корзина м'ясного до великоднього столу від ТМ «Юник».

— Дуже позитивні враження від конкурсу, — розповідає переможниця Ольга Луценко. — Чесно скажу, не очікували, що виграємо і нас підтримає стільки людей. Вперше вирішили взяти участь у такому конкурсі.

Кошик разом з пані Ольгою прикрасила її донечка Софійка.

— Софійка ходить на різні гуртки, любить займатися творчістю

і захотіла прикрасити великодній кошик до конкурсу, — каже Ольга. — Для нас було головним участю, а не перемога. Тому було дуже приємно, коли дізнались, що ми виграли. Подарунок дуже сподобався. Але ми вирішили в це свято передати кошик людям, які дійсно потребують цього.

Партнер конкурсу Олег Юник розповідає — з кожним разом кількість учасників збільшується.

— Дуже приємно, що в конкурсі беруть участь багато людей, — каже Олег Юник. — Кожного року є нові учасники, які дивують своїми фотографіями. Конкурс ми

організовуємо вже не перший рік. Сподіваюся, ця традиція буде продовжуватися. Я бажаю усім тернополянам гарно провести ці свята у теплому родинному колі. Здоров'я, радості та смачної паски!

Конкурс проводитимуть і наступного року.

— Дуже тішить позитивна реакція людей, — розповідає представник ТМ «Юник» Павло Твардовський. — Ми стараємось для наших покупців і хочемо подарувати більше позитивних емоцій. Тому ми продовжимо проводити конкурс наступного року. Це вже стало традицією.

ТУТ ДІМ, А ЇХ ПРОДАЮТЬ!

Тварини ■ Навколо тернопільського «Зоокутка» розгортаються нові дискусії. Адже там вирішили продати «зайвих» тварин — двох поні та ламу. Ми дізналися, у скільки оцінюють мешканців звіринця, кому планують продати і що про це думають місцеві зоозахисники

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

За те, щоб надати дозвіл продати трьох тварин із тернопільського «Зоокутка», депутати голосували на сесії міської ради 23 квітня.

ПОКИ ГОВОРИТИМЕМО — ТВАРИНИ БУДУТЬ МЕРТВІ

Звернення від КП «Об'єднання парків культури та відпочинку» розглянули на п'ятій сесії міської ради. Комунальне підприємство звернулося до депутатів, щоб взяти дозвіл на продаж двох поні та ламы з «Зоокутка».

Це рішення є необхідним, пояснив заступник начальника управління житлово-комунального господарства міської ради Андрій Дроздовський під час засідання сесії. Мовляв, поні народилися у звіринці, зараз вони є зайві. А ламу хочуть продати, щоб купити натовість самку, бо мають двох самців, які не вживаються між собою.

Поні народилися тут, вони є непотрібні, і за ці кошти плануємо закупити птицю. Лам є двоє, це самці. Хочемо купити самку, — пояснив Андрій Дроздовський.

У деяких депутатів це викликало питання та обговорення. Дехто почав запитувати — чи радились із зоозахисниками, на що міський голова відповів: поки будемо радитись, тварини будуть мертві.

— Самці-лами один одного загризуть, — сказав міський голова. — Тому одного треба продати і купити самку. Ті тварини не можуть жити разом. Поки ви поспілкуєтесь з зоозахисниками, наступного місяця хтось буде мертвий з них.

П'ятеро депутатів проголосували проти такого рішення. 35 — «за».

ПОВБИВАЮТЬ ЧИ ПОКУСАЮТЬСЯ?

Але чи дійсно життю лам загрожує смертельна небезпека? Журналіст «RIA плюс» побував у звіринці, поспілкувався з директором КП «Об'єднання парків культури та відпочинку» та завідувачем «Зоокутка».

Як ми з'ясували, дві ламы живуть у «Зоокутку» вже три роки. Оскільки це самці, вони кусають один одного. Але їх життю нічого не загрожує — вони живуть у різних загонах, пояснив завідувач звіринця.

— Дійсно, ламы можуть кусатися, бо це два самці, — каже завідувач «Зоокутка». — Добре, щоб була самка. Їй теж має бути приблизно три роки, як і самцю. Самець і самка уживуться добре. Але кого саме продаватимемо — не вирішили.

А от щодо поні, яких хочуть продати, вже визначились.

— У нас є три кобилки та огир (кобель), — каже доглядач. — Одна кобилка вагітна, їй три роки. У жовтні має розродитися. Інша, яку хочемо продати, молода, їй рік. Їх утримання не безкоштовне і розводити їх ми не можемо, бо не буде чим прогодувати. Це вперше така ситуація, що треба продати зайвих тварин. Раніше такого не було.

Чому? Двох самців лам три роки тому купили помилково. Хотіли самця та самку — прийшли два самці, пояснив директор КП «Об'єднання парків культури та відпочинку» Микола Лесів.

— У нас не ферма, достатньо по парі тварин — самця та самку. Через це ми і подали звернення, щоб нам дали дозвіл на продаж, оскільки самостійно такі рішення ми приймати не можемо, — каже пан Лесів.

Коли у комунальному підприємстві отримають рішення сесії — почнуть шукати покупців для тварин. Будуть проводити тендер.

ПРИДБАЮТЬ ПТАХІВ

Водоплаваючих птахів у «Зоокутку» не залишилося після того, як там виявили пташиний грип. Загони пустують. Отже, на кошти з продажу поні хочуть купити птахів. Але цього разу вони вже, кажуть, будуть захищені.

— Щоб такої ситуації не повторилось, ми плануємо відгородити загін для птахів, щоб туди не змогли потрапити перелітні, — розповіли у «Зоокутку». — Перекриємо згори все сіткою, тоді таких ситуацій з пташиним грипом вдасться уникнути надалі.

«Самці-лами один одного загризуть. Тому одного треба продати і купити самку. Ті тварини не можуть жити разом»

Скільки нових птахів придбають — ще невідомо. Обов'язкова умова для птахів — наявність санітарних паспортів.

— Ми хочемо на виручені кошти купити лебедів, качок, казарок, — каже Микола Лесів. — Оголосимо тендер. Обов'язкова умова — наявність санітарних паспортів. Яка вартість буде — поки не можемо сказати. Наразі ведемо перемовини з фермами. Нам треба хоча б чотири-шість лебедів, чотири гуски та хоча б дві казарки.

У СКІЛЬКИ ОЦІНЮЮТЬ ТВАРИН

Суми, скільки коштуватимуть тварини, поки не називають. Через тендер виберуть того, хто більше заплатить.

— Наразі тварин оцінили в 9 та 10 тисяч гривень (за поні) та 30 тисяч (за ламу), — каже Микола Лесів. — Така є надлишкова балансова вартість тварин, яку нам назвали у бухгалтерії. Наразі ми маємо отримати рішення сесії і будемо займатись організацією тендера. Одразу заспокою всіх, що тварин «на ковбасу» ніхто продавати не буде. Є зоокутки в різних

ФОТО: ВАДИМ ЄПУРА

Ламы не уживаються між собою, але їх життю нічого не загрожує. Вони живуть окремо

містах, які б хотіли придбати їх. Тому з ними все буде добре.

Журналісти «RIA плюс» продовжать стежити за ситуацією. Ми дізнаємось, за скільки та кому продадуть тварин з «Топільче».

На сайтах з продажу тварин ми знайшли різні пропозиції про продаж поні. Їх вартість залежить від породи та віку. Можна знайти поні за 10 тис. гривень, а є породисті тварини за 50 та навіть за 90 тис. € і оголошення, де поні терміново продають за 5 тис. гривень.

Ціни на лам також відрізняються. Ми знайшли оголошення про продаж лам. Найдешевше оголошення — самець ламы за 18 тис. гривень. Також є пропозиції за 25, 33 та 40 тисяч.

ЩО КАЖУТЬ ЗООЗАХИСНИКИ

Тернопільські зоозахисники кажуть — варто залишити тварин у звіринці, а не розпродувати їх, як непотрібні речі.

— Я вважаю, що тварини — це не речі і ставлення до них має бути відповідне, — каже зоозахисник, активіст акції «Куб правди» Зоравар Маврат. — Це не майно купи-продай. Я хотів би, щоб тварин залишили. Можна зробити додатковий вольєр, щоб розділити

самців, і вони не будуть гризтись. Треба зважати на добробут звірів, а не розглядати їх як майно. Це найбільша проблема, що тварина має статус майна. Моя думка — ті тварини, які є, мають залишитися. Це вже їх дім. І не можна розглядати їх як річ, яку можна замінити на щось. А головне — не допустити того, щоб їх життя закінчилось на бійні. Їм треба дати можливість нормально жити.

Активісти кажуть — в цих діях немає турботи про тварин.

— Ми із UAnimals надсилали листи до усіх депутатів міської ради і звертались публічно з проханням голосувати проти такого рішення, доки не буде відомо офіційно підтвердженої причини продажу та розуміння, куди їх будуть продавати, — каже зоозахисниця, активістка зоозахисної спільноти UAnimals Людмила Чеховська. — Незважаючи на те, що юридично поки що тварини все ж є власністю, насправді це не стільці з приймальні, які можна просто продати і не зважати, що із ними буде далі. Крім того, ми наполягали на піднятті питання про дофінансування зоокутка, аби забезпечити усіх уже наявних тварин необхідними умовами проживання.

Як каже Людмила Чеховська, продаж тварин на аукціоні не гарантує їм те, що вони матимуть хороші умови для проживання.

— Ми переконані, що під озвученими причинами продажу приховується банальне бажання вигоди, адже продаж тварин на аукціоні абсолютно не гарантує їхнього благополуччя, таких тварин часто перекуповують такі ж зоокутки, приватні звіринці або ресторанні комплекси, де взагалі жодних належних умов утримання, — каже активістка. — Чи хтось вірить, що їх куплять у чудові умови національні парки чи заповідники, і вони заживуть, як у казці?

У звіринці є чотири поні. Хочуть лишити одну кобилку та одного жеребця

Місце, де житимуть птахи, буде перекрите для інших птахів

МОНАСТИРИСЬКА, ЯКИХ ВИ НЕ ЗНАЛИ.

Хороші дороги лише ближче до центру

У смітниках відра. Схоже, це влада так економить на смітєвих пакетах

Проект ■ Ми продовжуємо розповіді про життя великих та малих містечок на Тернопільщині. Цього разу наш журналіст побував у Монастириськах — мальовничому місті на півдні Тернопільщини. Саме тут, нагадаємо, розпочався спалах ковіду в області. Чи легко туди дістатися? Чи комфортно там жити та яка в Монастириськах інфраструктура? Про це та не тільки розповідаємо в нашому матеріалі

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Монастириська славляться своєю історичною минутиною та переселенням народом — лемками, які вважають його неофіційною столицею Лемківщини.

Далі від першої особи.

Друзі, мене звати Федір Восінський, я розпочав свою мандрівку в п'ятницю, 23 квітня о 12 годині. Розповідаю про все, що побачив і кого зустрів.

ЯК ДІСТАТИСЯ

З Тернополя до міста Монастириська ви можете дістатися автобусом, що прямує в Івано-Франківськ, адже місто Монастириська і розташоване на півдорозі до цього обласного центру. Автобуси курсують кожні півтори-дві години.

Вартість квитка — 70–80 гривень.

Щоб добратися до Монастириськ, я скористався Vablasar. Дорога обійшлася у 65 гривень. Зі мною їхали ще три пасажирки.

Зазначу, що всі, крім водія, були у масках.

Час поїздки — півтори години. До слова, шлях непростий, адже наша дорога після Теребовлі була в ямах, подекуди ми їхали вузькими вуличками невеликих сіл, встеленими кам'янистою бруківкою. Водію я не заздрив.

МІСТО З АВТОСТАНЦІЄЮ І БЕЗ ЗАЛІЗНИЦІ

Вийшов біля музею «Лемківської культури». Дуже хотів його відвідати і раджу вам. Запевняю,

ви дізнаєтеся та побачите багато нового про гордий та віруючий народ — лемків, яких переселили з терен Польщі та Чехословаччини ще у 40-их роках.

Менше, ніж за сто метрів від музею, розташована автостанція.

Питання лише щодо її вигляду та території, на якій вона розташована. Асфальт весь в ямах, а в них — вода. І в цьому випадку проблема навіть не в естетиці, а в тому, що до зупинок прибувають автобуси і, наприклад, стареньким людям важко було б сісти у транспорт у дощову погоду, не вступивши у глибоку калюжу.

Автостанція представляє собою однотипну будівлю, невелику за площею, вигляд якої, напевно, не змінювався ще з часу, коли її спорудили. До того ж, скляний фасад автостанції, можливо, і має гарний вигляд, та взимку там навряд чи тепло.

Туалет ні на автостанції, ні біля неї знайти не вдалося. А увійшовши всередину, працівниця там я не побачив. Можливо, вони кудись вийшли.

Залізничної станції в місті немає. Хоча, як вдалося мені знайти в історичній довідці, до Другої світової війни вона була і мала стратегічне значення.

МАЛЕНЬКЕ МІСТО З МАЛОЮ ЗАРПЛАТОЮ

Монастириська є невеликим містечком, яке можна обійти орієнтовно за годину. Тут немає великих дев'ятиповерхових будинків, лише п'ятиповерхівки,

яких не більше десяти. Решта — приватні будинки.

До слова, місцеві стежать за своїм обійстям і прибудинковими територіями. Чи не біля кожного будинку зустрічав доглянутий і чистий газон чи акуратний город.

Є і чимало приватних будинків, у яких вже давно ніхто не живе. Прибудинкова територія деяких з них просто встелена сміттям.

Місцеві, яких зустрічав дорогою, охоче спілкувалися зі мною, ще здалека вгледівши у мої руках камеру. Згадали і за інфраструктуру.

— Знаєте, доріг немає, а нам все обіцяють. Кажуть, що цього року зроблять. А щодо інфраструктури, то ніби всього вистачає. Не вистачає лиш людей, бо вони їдуть звідси в пошуках кращої роботи, — розповів перехожий пан Орест.

— Знаєте, доріг немає, а нам все обіцяють. Кажуть, що цього року зроблять... Не вистачає лиш людей, бо вони їдуть звідси

Шукаю в інтернеті, скільки ж в середньому заробляють тут. І виявилось, що в колишньому Монастириському районі одна з найнижчих зарплат. Так, під кінець 2020 року в цьому районі в середньому жителі заробляли 9301 гривню. Менше лише в колишніх Бережанському та Борщівському районах. Але це лише статистика. На практиці і цього може не бути.

СМІТТА ТА БРУД В МОНАСТИРИСЬКАХ

Є в Голлівуді фільм, що став, напевно, класикою. Називається «Страх і огида в Лас-Вегасі». Це кінострічка з елементами комедії. Ідучи вузькими вуличками на околицях міста Монастириська, видовище нагадало мені цей фільм. Комедії мало. Жак про екологічну катастрофу, який може стати реальністю. І назва цього фільму красномовна — «Сміття та бруд в Монастириськах».

РЕКЛАМА

Все для дому

Гарячі ціни тижня
(з 05.05.2021 по 11.05.2021)

ВІКНАР'ОФ
МАЙСТЕР ВІКОННОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

1300

1400

6-х камерний профіль

ВІКНА • ДВЕРІ • ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. Князя Острозького, 70,
тел.: (096) 487-87-87
www.viknaroff.te.ua

1 944 грн LWS 3 NEW

2 500 грн MegaLine 500

ЧИ ВАРТО СЮДИ ЇХАТИ ТУРИСТАМ?

У Монастириськах проживають всього шість тисяч жителів, містечко дуже компактне

Невеличка річка відлякує своїм виглядом

Прямуючи до місцевого ринку (а я був у місті в п'ятницю, саме в базарний день) від автостанції, можна розгледіти річку з мутною зеленою водою та великою кількістю сміття і декілька містків через неї.

Наближаючись до ринку, бачу все більше і більше сміття. А справжнім апогеєм стало місце, де розташований ринок. Його територія після базарного дня просто встелена пакетами, пляшками, органічними відходами.

Місцеві пояснили, що таке видовище бачать щоразу після завершення базарного дня — щовівторка та щоп'ятниці. Але вони до цього звикли і заспокоїли, що сміття прибирають спецтехнікою.

ЯКА ІНФРАСТРУКТУРА

На шість тисяч населення

в місті є одна школа, дитсадок, пожежна частина, лікарня, парк та стадіон. Але про це пізніше.

На початок про дороги і тротуари, адже дістатися до школи чи лікарні без них було б проблематично.

У центральній частині міста дороги є. Вони в чудовому стані, як і тротуар. Та що далі ви будете відходити від центру, то гірший стан доріг та тротуарів.

Школа та дитячий садок в гарному стані. Як розповіли місцеві, дитячий садок торік оновили, тут перекрили дах.

Лікарня одна і коли в місті був спалах коронавірусу, медики героїчно боролися за життя кожного пацієнта.

Мені вдалося поспілкуватися з одним із лікарів, які рятували пацієнтів від коронавірусу

в Монастириськах ще на початку пандемії, коли хвороба була мало досліджена. Лікар надав унікальне відео з лікарні, на якому видно, як саме перших пацієнтів лікують від вірусу.

В Монастириськах є один готель, одразу біля автостанції.

А от в аптеках та магазинах нестачі немає. Їх тут вдосталь. В центрі аптеки трапляються чи не через кожних 10–15 метрів.

У центрі міста є парк. Він невеликий, але в ньому фактично все є. І дитячий майданчик, і безліч лавок, на яких можна присісти, навіть невелике джерельце, на якому літом працює фонтан.

У парку чисто, а от вода у джерелі брудна.

Ще хочу відзначити оригінальну ідею від влади міста, як зеконмити на смітєвих пакетах. Чи

не на всіх смітєвих урнах комунальники розмістили відра. Так, напевно, зручніше збирати сміття. Хоча вигляд це має неестетичний, деякі відра не просто брудні, а й зламані.

Щодо стадіону, то він далеко не в найкращому стані. За газоном на полі вже давно ніхто не доглядає, воно заростає травою, на якій не видно розмітки.

Тут, як і в Тернополі, також є став, яким місцеві пишаються. Він чистий та гарний. Вздовж нього є лавки та смітники, і тут дійсно приємно проводити вільний час чи просто милуватися заходом сонця.

Федір Восінський, журналіст: — Готуючись до поїздки в Монастириська я знав небагато про це місто. Лише про став, стару тютюнову фабрику, про яку

обов'язково розповім вам у матеріалі про історію міста, а також про те, що саме тут був один із перших спалахів ковіду в Україні.

Хочу поділитися власними враженнями про місто. Його обов'язково варто відвідати. Воно спокійне, навіть попри те, що центральною дорогою постійно курсує транспорт від Тернополя до Івано-Франківська і навпаки. Та все ж, тут є на що подивитися і що знайти для себе, особливо, якщо ви, як і я, любителі історії.

Та є в місті і недоліки, про які я писав вище: дороги, брудна та засмічена річка і мала заробітна плата. Гадаю, це проблеми багатьох міст і не тільки на Тернопільщині.

Чи залишився я задоволеним від поїздки? Так. І раджу вам тут побувати.

Автостанція невелика

Після базарного дня на ринку дуже багато сміття

ЩОБ СТИЛЬНО І НЕ ЗІПСУВАТИ ЗІР

Важливо ■ Навесні та влітку особливо важливо берегти свої очі від ультрафіолету. Сонцезахисні окуляри мають бути не просто стильним аксесуаром. Вони повинні берегти очі від згубної дії сонця. Але лінзи на окулярах повинні бути не просто темного кольору, а й справді захищати від сонця

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Сонцезахисні окуляри повинні бути не просто стильним аксесуаром, який добре сидить на носі. Адже основне їхнє призначення — виключити шкідливий вплив ультрафіолету на людське око.

Тернополянка Світлана Ханс розповідає, що має у своїй колекції понад 50 видів цього аксесуару. Це — сонцезахисні окуляри різного кольору, форми та розмірів. Більшість із них купували у різних butikах, як у Тернополі, так у Львові та Києві. Окуляри дівчина вдягає до різного вбрання та в залежності від настрою. У неї навіть є окуляри, які вона носить взимку. Адже, каже, вчитала, що відблиски на поверхні снігу також потрапляють в очі.

На питання, чи мають окуляри якісь сертифікати якості чи паспорт, Світлана каже, що не всі. Є пару екземплярів, які вона купувала в оптиці. Як же варто вибирати сонцезахисні окуляри? На що звертати увагу?

ПЕРШЕ ПРАВИЛО: ТЕМНІ І СОНЦЕЗАХИСНІ — РІЗНІ РЕЧІ

Лікар-офтальмолог Людмила Дмитрійчук розповідає: природа наділила людей здатністю захищатися від ультрафіолетового випромінювання. Для цього в нас

є брови і вій, ми вміємо змурити очі, від чого наші зіниці звужуються. Коли ж ми вдягаємо темні окуляри, зіниці навпаки починає розширюватися. Тому важливо одразу розставити всі крапки над «і»: темні та сонцезахисні окуляри — це різні речі. Темні окуляри лише захищають від видимого світла, а хімічний склад матеріалу лінз та покриття сонцезахисних окулярів відповідають саме за захист від ультрафіолету.

— Якщо лінзи темних окулярів неякісні, вони пропускають ультрафіолетові промені, ті безпечно потрапляють на рогівку, кришталік та сітківку ока, — пояснює лікар. — Такі фальшиві лінзи вкрай небезпечні. Краще не мати ніяких окулярів, ніж такі.

ПРАВИЛО ДРУГЕ: ВЗИМКУ ОКУЛЯРИ ТЕЖ ПОТРІБНІ

Помилковою є думка про те, що сонцезахисні окуляри потрібно носити лише влітку. Насправді їх варто одягати цілий рік. Якщо літом від піску на пляжі, скажімо, відбивається в середньому 9–17% ультрафіолетового випромінювання, то сніг відбиває аж 85%.

— Результати медичних досліджень ясно показують взаємозв'язок між впливом ультрафіолетових променів і захворюваннями очей, — наголошує офтальмолог. — Особливо небез-

печне таке випромінювання для дітей, людей похилого віку й тих, хто приймає певні препарати (нейтралізатори, медикаменти при діабеті і так далі). Приблизно 10% захворювань катаракти пов'язані з тривалим впливом ультрафіолету.

ПРАВИЛО ТРЕТЄ: ПРОСИТЬ СЕРТИФІКАТ ВІД ВИРОБНИКА

Сонцезахисні окуляри, за словами лікаря, краще купувати в спеціалізованих магазинах і салонах оптики, де кожен екземпляр цих аксесуарів має ярлик і спеціальне маркування, а кожна партія має супровідні документи, у яких вказані всі властивості товару. У кожному парі справжніх сонцезахисних окулярів вкладається ще й сертифікат виробника, де вказані: категорія фільтра, країна — виробник, марка, правила користування.

ПРАВИЛО ЧЕТВЕРТЕ: РІВЕНЬ ЗАТЕМНЕННЯ НЕ МЕНШЕ 400

— Щоб правильно вибрати окуляри, потрібно пам'ятати: вони не повинні пропускати ультрафіолет (стандарт UV 400), — продовжує пані Людмила. — Також окуляри повинні мати обтікаючу форму, щоб захистити від проникнення світла між оправою і лінзами.

Інший важливий параметр окулярів — рівень затемнення. Згідно з європейськими стандартами, сонцезахисні окуляри по категорії фільтра діляться на п'ять груп. Нульова група — незатемнені окуляри, які захищають від ультрафіолету, який пробивається крізь хмари в похмуру погоду (пропускають світло на 80–100%).

— У першій групі — окуляри, призначені для неактивного сонця (пропускають світло на 43–80%), — продовжує пані Людмила. — Для сонячної погоди в середній полосі потрібна уже друга група (18–43%). При активному літньому сонці не обійтися вже без окулярів, які

ФОТО ТЕТЯНИ ШПІКУЛИ

Сонцезахисні окуляри повинні виконувати не тільки декоративну функцію, а й захисну, — каже тернополянка Тетяна. Тому обирає аксесуари лише в спеціалізованих магазинах

відносяться до третьої групи затемнення (8–18%). Для відпочинку на гірському чи водному курорті, де промені відображаються від водної чи сніжної поверхні, краще використовувати окуляри з фільтром затемнення четвертої групи (3–8%). Через високий ступінь затемнення вони категорично протипоказані водіям.

ПРАВИЛО П'ЯТЕ: ПЛАСТИК ВИТРИВАЛІШИЙ ДО УДАРІВ

Досить поширена думка, що скляні лінзи кращі, ніж пластикові. Втім, це не зовсім так. Як зауважує Людмила Дмитрійчук, скляні лінзи мають гарні оптичні властивості та стійкість до зношення, але пластик набагато міцніший і витриваліший до ударів, і оптичні властивості нічим не поступаються скляним лінзам.

— Існує особлива категорія сонцезахисних окулярів, які реко-

мендовані водіям, шанувальникам водних і зимових видів спорту — це окуляри з поляризованими лінзами, — додає спеціаліст. — Адже, окрім ультрафіолету, вони нейтралізують відблиски на поверхні мокрої дороги, снігу чи води.

ПРАВИЛО ШОСТЕ: КОЛЬОРОВІ ЛІНЗИ НЕ ЗАВЖДИ БЕЗПЕЧНІ

Слід уважно поставитися і до вибору кольору лінз: великі відхилення від природного не корисні для очей: червоні лінзи блокують зелений колір, а зелені — червоний, тому і ті й інші не підходять водіям. Жовті, помаранчеві лінзи збуджують нервову систему, а сині і блакитні втомлюють очі. Для щоденного використання найкраще підійдуть лінзи коричневого, сірого і сіро-зеленого кольорів. Вони не спотворюють кольори, а лише приглушують їх.

ФОРМИ ОКУЛЯРІВ: ЯКІ КРАЩЕ ВИБРАТИ

ВАЙФАРЕРИ

Це окуляри у роговій або пластмасовій оправі, випущені фірмою Ray Ban у 1952. Вони мають трапеційну форму, зверху ширшу, і чорну чи кольорову оправу.

ГРАНДИ

Гранди з величезними лінзами найчастіше використовуються просто для краси. Це найдешевші окуляри з кольоровими лінзами й оправами.

НАДБРІВНІ ОКУЛЯРИ

Потовщена верхня частина оправы повторює лінію брів.

«КОТЯЧЕ ОКО»

Окуляри у товстій роговій оправі із загостреними верхніми кутами. Здебільшого їх носять жінки — наприклад, Мерлін Монро, Одрі Хепберн і Вікторія Бекхем.

«АВІАТОРИ»

«Авіатори» — відомі як «крапельки» (найчастіше 3025, але є й інші) — це модель із величезними краплеподібними лінзами й тонкою металічною оправою, винайдена у 1936 фірмою Ray Ban для американських льотчиків.

ГРАДІЄНТИ

Зверху темніші, внизу світліші. Отже, чим вище, тим більший захист від яскравого світла. Їх можна носити навіть у приміщенні, наприклад, у нічному клубі, не боячись спіткнутися. Вони також придатні для льотчиків і водіїв — нижня частина для панелі приладів, а верхня, щоб дивитися у вікно.

ДІРЧАСТІ ОКУЛЯРИ

Або перфоровані, зменшують (а не фільтрують) світловий потік за допомогою не затемнених лінз, а сітки із дрібними отворами, як у північних народів. Цим вони нагадують фіранку на вікні. Інколи перфоровані окуляри робляться також із лінзами на додаток до сітки — інакше вони не захищають від ультрафіолету.

НАСАДОЧНІ ЛІНЗИ

Насадочні лінзи, також «кліпи» або «фліпи» — це гранди, які приклеюються поверх оптичних окулярів як сонцезахисні (рідко навпаки) й піднімаються у приміщенні.

ЯК ТЕРНОПОЛЯНКА ПІДКОРИЛА СОЦМЕРЕЖІ СМАКОТОЮ

Успіх ■ Її корисні ласощі замовляють і в Україні, і за кордоном, а за сторінкою в Instagram стежать тисячі фоловерів. Тернополянка відкрила власне виробництво пастили. Вона каже, що найголовніше — не успіх, а задоволення від шляху до нього

ОЛЬГА ТУРЧАК, OLIAUR9@GMAIL.COM,
097-161-41-50

Ця дівчина стала однією з перших пастильє в Україні, однією з перших, хто почав продавати пастилу в соцмережах, і тих, хто почав першим експериментувати зі смаками. З власного виробництва вдома Таня Савельєва зуміла відкрити успішний бізнес. Зізнається, живе ним і зараз. Бо робити те, що любиш — найбільше задоволення.

— Мій синочок Дмитрик надихнув мене на створення цих корисних смаколиків кількох років тому. Ми довго гуляли з ним, і я завжди думала, що ж брати з собою на перекус? Печиво не корисне і кришиться. Фрукти забруднять ручки і одяг... І я щаслива, що в нашій сім'ї з'явилася пастила! В нас удома у вільному доступі в креманці вона завжди є. Син, коли хоче — пригощається. І вірите? Не благає мене купити цукерок, — розповідає вона.

СИН ЗМІНИВ МЕНЕ

Жінка каже, що на те, аби відкрити власний бізнес, її надихнули рідні. На початку у всьому допомагала мама. А справу розпочинала сім років тому, коли народився син.

— До того, як я стала мамою, я працювала в дитячому магазині спочатку адміністратором, потім директором. Я багато їздила у відрядження по Україні. Допомагала відкривати магазини, закривати, звільняти з роботи і приймати на роботу. Здобула колосальний досвід, за що дууже вдячна. Було по-різному. Найважче давалися нічні інвентаризації. Але ця робота загартувала мене, — ділиться Тетяна. — Коли народився син, я опанувала багато цінних навичок і стала ефективнішим працівником. Навчилась раціональніше використовувати час і стала багатофункціональна (посміхається — прим. ред) Де ще можна цьому навчитися, як не в декреті, коли стільки всього треба контролювати одночасно?

Спочатку тернополянка навчилась готувати пастилу на власній кухні. Першу сушку купила мама. А от товар реалізовувала сама, через соцмережі.

— З Instagram я знайомилась з нуля. Я навіть не була зареєстрована. Але до кожної справи я підходжу з певним фанатизмом. Наскільки? От наприклад, перших півроку від народження сина я вивчала багато літератури, боялась чогось не знати. Годувала вночі сина і читала, читала. І по-

знайомившись з цією мережею, я вивчала, як тут все працює. Ставила будильник на 5 ранку і до пробудження сина о 8 «лежала в телефоні». Ну і засинала, звісно, так само. Щоб з'явилися перші підписники, я «масфоловила», «маслайкала». Але вручну, без допомоги програм. Тобто шукала людей з рідного файного міста і підписувалась, лайкала. Звісно, потім «сарафанне радіо» спрацювало, ділиться вона.

Спочатку Тетяна сама була директором, менеджером та виконавцем: сама приймала замовлення, потім йшла замішувати пастилу, потім знов телефон, потім пакування замовлень, відправка.

— Увечері я — мама, а внучі знов пастильє. Спала я тоді мало. Як ви розумієте, дуже не було коли займатися домашніми справами. Тут на допомогу приходив чоловік, який ставився з розумінням, а інколи й готував нам вечерю чи сніданок. Але в мене горіли очі. Я була невимовно щаслива від того, що роблю! Я так тішилася, коли писали слова захоплення і вдячності. Я завжди тішуся. Це безцінно, — захоплено каже вона.

«Зараз розвивати свою справу може кожна людина, незалежно від статі. Моє виробництво розвивалося винятково через Інстаграм»

**ВДЕНЬ З РІДНИМИ,
ВНОЧІ ЗА РОБОТОЮ**

Жінка говорить, що з часом зрозуміла, що самій обслуговувати свої замовлення надто складно і почала набирати команду.

— Найбільш правильним рішенням було делегування. Я розширювала команду пастильє і поступово знімала з себе вагу відповідальності за все, але, звісно, я і зараз живу своєю справою, — каже тернополянка. — Рідні бачать, що мені подобається бути самореалізованою. Коли треба, вони допоможуть, дадуть пораду, підтримають добрим словом. Інколи мені здається, що вони навіть пишаються мною. Звісно, є звички, які не найкраще впливають на взаємовідносини. У моєму випадку — тримати весь час телефон в руках. І через цю звичку я не можу нормально розслабитися та відпочити. Хоча всі домашні ставляться з розумінням, але особисто мене той телефон інколи морально вбиває.

Таня Савельєва каже, що навіть коли фізично не працює, думає про бізнес, про організаційні процеси, про покращення пастили.

Таня Савельєва каже, що на створення власної справи її надихнув син, адже пастилу почала робити для нього

Рецепт фріпсів від Тані

— Фруктові чіпси — це фріпси. Просто помиті, порізані, почищені та висушені фрукти. Все просто і дуже смачно. І на прогулянці, відпочинку чи будь-де фріпси займають менше місця ніж свіжі фрукти і по бороді сік фруктів не тече, — каже пастильє. — Ти думаєш, що це буде, як свіжий фрукт, тільки трішечки інакше. Але отримувеш зовсім інший смак, не те, на що очіку-

єш. Мммм... що це? Такого я ще не їла! Оце так фріпси!

- Береш свіжий фрукт.

■ Миєш, чистиш, нарізаєш то-

■ Кладеш на дегідратор.

■ Коли фріпси готові (пам'ятаєте ці діалоги з мамою «А скільки його варити? – Доки не стане готовим» – тут так само). Отже, коли фріпси готові, знімаєш з дегідрататора і вуаля...

Таня — одна з перших пастильє в Україні, хто почав експериментувати та поєднувати смаки

ВОНИ МАЮТЬ #ПРАВО_НА_ЩАСТЯ

Ініціатива ■ Громадську організацію «Рух — життя без меж» заснували матері, які виховують дітей з інвалідністю. Вони ж ініціювали фотовиставку для того, щоб сприяти створенню груп денного догляду дітей з інвалідністю у Тернополі

ВИДАВНИЦТВО RIA

9 травня у ТРЦ «Подільня» відкриється фотовиставка #Право_на_щастя. Вона про матерів, які виховують дітей з важкою формою інвалідності. Це діти, які не ходять, не розуміють, потребують догляду в режимі 24/7. Таким чином тернополянки хочуть привернути увагу суспільства

до необхідності створення груп денного догляду для таких дітей.

— Це цікавий і важливий проєкт, — каже керівник ГО «Рух — життя без меж» і учасниця проєкту Олена Коваль. — Ви побачите 10 жінок у двох образах. Перший — це те, що зараз відчуваємо ми. Це образ жінки-маріонетки. А другий образ — це буде та сама жінка, але уже як

реалізована особистість, задоволена життям. Проблема, яку ми хочемо донести до суспільства, є дуже важливою як для дітей, так і для їхніх матерів. Групи денного догляду для дітей з інвалідністю дадуть змогу в першу чергу діткам вийти із зони «чотирьох стін» і стати повноцінною частиною соціуму, а матері зможуть отримати кілька вільних годин на себе.

ДІТИ НЕ МАЮТЬ БУТИ ІЗОЛЬОВАНИМИ
Валентина Музика, мама 5-річного Лук'яна:

— Так сталося, що мені випав «жереб долі» виховувати сина з інвалідністю. З'явившись у моєму житті, він ніби промовив: «Мамо, тепер все буде по-іншому. Життя продовжується. І потрібно навчитись бачити його насиченим і цікавим!» Зізнаюсь чесно, мені знадобились роки, щоб це зрозуміти. Лук'яну майже 6 років. Все своє життя він провів зі своєю сім'єю, в чотирьох стінах (не враховуючи лікарняних) і коротких прогулянок на вулиці. Йому знайомі обличчя найближчих родичів і реабілітологів, які з ним працюють. Мені дуже хочеться, щоб моя дитина була більш соціалізованою, перебувала хоча б кілька годин в колі діток його віку. Вчився не боятись незнайомих.

МАЄ РОЗВИВАТИСЯ ПАЛІАТИВНА МЕДИЦИНА
Діана Сусла, мама Максимчика:

— На жаль, Максимчик має надважкий діагноз, хворобу Баттена, при якій повільно відмирає мозок через відсутність ферменту. По нейрону, по частинці... Важко та боляче в неймовірних стражданнях, на моїх очах моя дитина просто чахне... Такий стан потребує постійного медичного нагляду. Саме для таких випадків має розвиватись паліативна медицина, та створюватись хоспісні центри, в яких має надаватися відповідна допомога для таких діток! Мене болить його біль... Мене болить моя безвихідь... Адже я не можу повноцінно жити, працювати, та навіть просто дихати на повні груди, адже всі мої думки та більша частина мого часу зосереджена на пошуку виходу з тієї чи іншої кризи, яка трапляється мало не щодня!

НАМ ДАЮТЬ ЗРОЗУМІТИ, ЩО МИ «НЕ ЗРУЧНІ»
Людмила Березовська, мама 8-річної Злати:

— Моїй Златі за кілька місяців вже буде 9 років. Діагноз — аномалія розвитку головного мозку, епілепсія. Більшість цього часу Злата провела вдома, в лікарнях і реабілітаційних центрах. Була спроба навчання в спеціалізованому садку, але за кілька місяців нам дали зрозуміти, що ми «не зручні», не посидючи і взагалі до навчання моя дитина не здатна. За другим разом ми таки попали в спеціальний заклад, школа-інтернат, яка допомогла не тільки моїй дитині, але й мені. Багато чого стало на свої місця. А дитина стала більш уважливіша, цікава до всього. На жаль, саме такі заклади можна на пальцях порахувати. Зараз дитина отримує навчання в індивідуальній формі.

СІМ РОКІВ — У ЛІКАРНЯХ, НА РЕАБІЛІТАЦІЯХ І ВДОМА
Оксана Олійник, мама 7-річного Владика:

— Я мама особливого хлопчика Владика, якому 7 років. В даний час він самостійно не сидить, не володіє своїми ручками, не говорить, але в свою чергу все розуміє та відчуває! Сім років життя він, як і я, провели в стінах лікарні, реабілітаційних центрах та вдома. Це сім років боротьби за здоров'я, сім років очікування на те, що синочок візьме самостійно іграшку, сам перевернеться, сам сяде... Я зрозуміла, що дійсно таким діткам як Влад, краще залишати в руках спеціалістів! У мене ще троє діток. Хочу підкреслити: я не хочу позбутися своєї дитини, я хочу, щоб він не був настільки прив'язаний до своїх рідних. Група денного догляду — це мрія, яку можна здійснити, зібравши спільні зусилля.

Я ЛЮБЛЮ СВОЮ ДИТИНУ, АЛЕ ХОЧУ МАТИ ПРАВА
Ольга Воробйова, мама 7-річного Макара:

— Моєму сину Макару 7,5 років. Як же нам матерям особливих діток не вистачає тих самих садочків. Коли мама змушена виходити на роботу, аби заробляти кошти, то в той момент треба шукати, з ким залишити дитину. Я періодично наймаю няню, і це коли я впевнена, що я ці кошти зароблюю. Я вже не говорю про те, щоб побігати у справах в соцзахист, чи до лікаря. Хоча мій син вже шкільного віку, але в школу він не може ходити, тому що в нього ДЦП, і йому потрібна моя допомога в годуванні, в туалеті, і просто, щоб зрозуміти його, бо він не говорить. Нам дуже потрібні групи денного догляду. Я люблю свою дитину, але мені також хочеться мати право на особистий час.

24 ГОДИНИ НА ДОБУ ТИ БІЛЯ ДИТИНИ
Ірина Богданова, мама 6-річної Каміли та 10-річної Кароліни

— Коли в сім'ї народжується дитина з інвалідністю, 24 години на добу ти маєш бути біля неї, без вихідних і відпочинку. В мене так склалось, що я виховую двох чудових дівчаток Каролінку, 10 років, і Камілку, 6 років, в яких дуже рідкісне захворювання — Лейкоенцефалопатія. Дітки практично цілими днями сидять вдома. Дуже важливо, щоб була група денного догляду. Щоб дітки з інвалідністю мали можливість займатись щодня з реабілітологами, мати контакт з навколишнім середовищем, навчатись, жити повноцінним життям...

ВІРЮ В СЕБЕ І СВОЮ ДИТИНУ
Ірина Саверіна, мама 4-річної Міленки:

— Я мама чудової особливої донечки Міленки, якій 4 роки і яка дуже працює та розумна дівчинка. Ще до появи у моєму житті Міленки, у мене було щасливе, наповнене подіями і сюрпризами життя, а також величезні плани на майбутнє. Я була успішним перукарем-модельєром: напрацьована клієнтська база, цікаві та корисні заходи, поїздки та відпочинки. Народження донечки мене пригальмувало і така надзвичайно цікава робота перетворилась на домашні, лікарняні та реабілітаційні стіни. Але я вірю в себе і в свою дитину! Я, як і кожна мама, яка виховує дитину з інвалідністю, мрію про групу денного догляду для наших дітей.

НЕ ХОЧЕМО БУТИ ІЗОЛЬОВАНИМИ
Оксана Добровольська, мама Павлика:

— Знаю на власному досвіді, як це 24/7 бути для своєї дитини і руками, і ногами; бути мамою, лікарем та в якійсь мірі «екстрасенсом» водночас, бо він не може сказати чи показати чого він хоче, що його болить чи турбує. Через некомпетентність лікарів в мого сина Павлика важкий діагноз — мікроцефалія, спастичний тетрапарез. Із самого народження в нього судоми. Ми не одні такі, хто з цим стикнувся. В житті таких сімей не завжди все просто, існує багато обмежень, і в більшості випадків вони, як і їхнє дитя, ізолювані від суспільства та живуть в своєму мікросвіті. Зараз для нас актуальне питання створення спецзакладу денного догляду.

ВІРИМО, ЩО НАС ПОЧУЮТЬ
Марія Бабій-Козира, мама 8-річного Матвія:

— Нашому синочку Матвієві 8 років. Рідкісне генетичне захворювання спричинило глибоку затримку його розвитку. На жаль, Матвійко не може сам ходити, стояти, не розмовляє. Для нього я руки, ноги і голова... І таких сімей, де виховують діток з інвалідністю, дуже багато. Ці батьки також потребують фізичного та психологічного відпочинку. Тому Громадська організація «РУХ — ЖИТТЯ БЕЗ МЕЖ» ініціювали проєкт #Право_на_щастя з метою привернення уваги до створення груп денного догляду для дітей з інвалідністю.

МИ ПОВИННІ ДУМАТИ ПРО МАЙБУТНЄ
Олена Коваль, мама 6-річного Володі:

— Коли Володя був маленький, ще не було помітно його проблем зі станом здоров'я. Він пересувався у колясці, де по суті його і не було видно. Він ріс. І я росла разом з ним. Доходило до того, що коли ми були у людних місцях, я закривала більше капюшон візочка, аби Володя не було видно. Так, в ті моменти я його соромилася. Я визнаю це. Пізніше все змінилось. Мені допоміг досвід інших матерів. Настав етап мого життя, коли я прийняла ситуацію такою, як вона є. Я навчилася жити з цим. І мені захотілося більше кольорів, більше позитивних емоцій. Пройшло практично сім років життя. І я почала задумуватись над тим, яке це — Право на щастя?

СЕРЕДА, 5 травня

UA: перший
06.00 ГІМН УКРАЇНИ 06.05, 02.40, 03.15 Енеїда 06.30 М/ф 07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 05.10 Новини 07.05, 08.05, 09.05 Суспільна студія. Головне 09.30 Т/с «Дівчата війни» 11.05 Солодка дача 11.25 Тепелродаж 12.00, 13.10, 18.20 Суспільна студія 15.10, 21.35, 00.10, 05.45 Спорт 15.20 Концерт. Іво Бобул 16.30 Т/с «Гордість» 17.25 #ВУКРАЇНІ 18.55, 22.00 Д/ц «Дикі зграї» 19.55 Д/ц «Світ дикої природи» 21.55, 00.20, 05.55 Спорт. Аспект 23.00 Схеми. Корупція в деталях 00.25, 02.35, 03.10, 05.05 По-года 00.30 Д/ц «Супер-чуття» 01.00 Т/с «Віра» 04.05 Д/ф «Висота 307.5»
1+1
06.00, 09.25, 10.20 «Життя відомих людей» 06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1» 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30 ТСН 11.20, 12.20, 14.15 «Одруження наосліп» 15.50 «Світ навиворіт» 17.10 Т/с «Навчи мене кохати» 18.30 «Вражаючі історії ТСН» 20.15, 21.20 Т/с «Свати» 22.30, 23.30 Т/с «Слов'яни» 00.30 Х/ф «П'ятдесят відтінків темряви» 02.35 Х/ф «Невгамовна Анжеліка» 04.00 Х/ф «Анжеліка і султан»
ІНТЕР
05.00, 04.55 «Телемагазин» 05.30, 23.15 «Слідство вели... з Леонідом Каневським» 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини 07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером» 10.00 «Корисна програма» 11.00 «Позаочі» 12.25 Х/ф «Хто тобі лікар?» 14.10, 14.55, 15.50 «Речдок» 16.30 «Речдок. Особливий випадок. По ту сторону фронту» 18.00, 04.00 Ток-шоу «Стосується кожного» 20.00 «Подоробиці» 21.00 «Речдок. Луна війни» 00.10 Т/с «Любов за законом» 01.50 Т/с «Гречанка»
ICTV
04.00 Скарб нації 04.10 Еврика! 04.15 Служба розшуку дітей 04.20 Факти 04.45 Т/с «Таємні двері» 06.30 Ранок у великому місті 08.45 Факти. Ранок 09.15 Я зняв! 11.00, 13.15 Х/ф «Флот МакХейла» 12.45, 15.45 Факти. День 13.30 Х/ф «Тілоохоронець кілера» 16.20 Х/ф «Острів горлорізів» 18.45, 21.00 Факти тижня 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм 20.15 Секретний фронт Прем'єра 21.25 Т/с «Перший парубок на селі» 16+ Прем'єра 23.40 Т/с «Винищувачі» 02.10 Секретний фронт
СТБ
04.40 Т/с «Лист очікування» 06.50 Т/с «Комісар Рекс» 10.25 Т/с «Слідство ведуть екстрасенси» 12.45, 15.45 Факти. День 13.30 Х/ф «Тілоохоронець кілера» 16.20 Х/ф «Острів горлорізів» 18.45, 21.00 Факти тижня 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм 20.15 Секретний фронт Прем'єра 21.25 Т/с «Перший парубок на селі» 16+ Прем'єра 23.40 Т/с «Винищувачі» 02.10 Секретний фронт

14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
15.45 Т/с «Слід»
18.05 «СуперМама»
19.05 «Один за всіх»
20.15, 22.45 Т/с «Мій любий друг»
00.50 Т/с «Навчаю грі на гітарі»

НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.30 Kids» Time 06.05 М/с «Том і Джеррі» 07.35 Орел і Решка 08.30 Т/с «Надприродне» 11.20 Х/ф «Чого хоче дівчина» 13.40 Екси 15.10 Хто зверху? 19.00, 20.00 Вар'яти 21.00 Х/ф «Шалена карта» 23.00 Х/ф «Погнали» 00.40 Т/с «Шлях чарівника» 02.25 Служба розшуку дітей 02.30 Зона ночі
ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок 08.15, 09.15, 11.45, 18.15, 19.15, 20.15 Одного разу під Полтавою 08.45, 11.15, 18.45, 20.45 Тань-ка і Володька 09.45, 10.45, 19.45, 23.00, 00.00 Країна У 10.15, 23.30 Сімейка У 12.15, 16.15 4 весілля 13.15, 01.45 Панянка-селянка 15.15 Зірки, чутки та галлівуд 17.15 Богиня шопінгу. Екстремальний сезон 21.15 М/ф «Нікчемний Я 2» 01.00 Казки У Кіно 02.45 Щоденники Темного 04.15 Віталька 05.50 Корисні підказки

2+2
06.00 Х/ф «40 дней и ночей» 07.45 Х/ф «Перевозчик» 09.35 Х/ф «Перевозчик-2» 11.05, 16.00 «Затерянный мир» 13.55 25 тур ЧУ по футболу «Динамо» — «Мариуполь» 18.00 «Секретные материалы» 18.15, 01.55 «Спецкор» 19.05 «Як вийти заміж» 20.15, 22.45 Т/с «Привіт, тату!» 00.50 Т/с «Навчаю грі на гітарі»
ЧЕТВЕР, 6 травня
UA: перший
06.00 ГІМН УКРАЇНИ 06.05, 02.40, 03.15 Енеїда 06.30 М/ф 07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 05.10 Новини 07.05, 08.05, 09.05 Суспільна студія. Головне 09.30 Т/с «Дівчата війни» 11.05 Солодка дача 11.25 Тепелродаж 12.00, 13.10, 18.20 Суспільна студія 15.10, 21.35, 00.10, 05.45 Спорт 15.20 Концерт. Анатолій Гнатюк 16.30 Т/с «Гордість» 17.25 Д/ц «Дикі тварини» 18.55, 22.00 Д/ц «Дикі зграї» 19.55 Д/ц «Світ дикої природи» 21.55, 00.20, 05.55 Спорт. Аспект 23.00 Схеми. Корупція в деталях 00.25, 02.35, 03.10 Погода 00.30 Д/ц «Супер-чуття» 01.00 Т/с «Віра» 04.10 Д/ф «Одесити на Донбасі»
1+1
05.30, 09.25, 10.20 «Життя відомих людей» 06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1» 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30 ТСН 11.20, 12.20, 14.15 «Одруження наосліп» 15.50 «Світ навиворіт» 17.10 Т/с «Навчи мене кохати» 18.30 «Вражаючі історії ТСН» 20.15, 21.20 Т/с «Свати» 22.30, 23.30 Т/с «Слов'яни» 00.30 Х/ф «П'ятдесят відтінків темряви» 02.35 Х/ф «Невгамовна Анжеліка» 04.00 Х/ф «Анжеліка і султан»

UA: перший
06.00 ГІМН УКРАЇНИ 06.05, 02.40, 03.15 Енеїда 06.30 М/ф 07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 05.10 Новини 07.05, 08.05, 09.05 Суспільна студія. Головне 09.30 Т/с «Дівчата війни» 11.05 Солодка дача 11.25 Тепелродаж 12.00, 13.10, 18.20 Суспільна студія 15.10, 21.35, 00.10, 05.45 Спорт 15.20 Концерт. Анатолій Гнатюк 16.30 Т/с «Гордість» 17.25 Д/ц «Дикі тварини» 18.55, 22.00 Д/ц «Дикі зграї» 19.55 Д/ц «Світ дикої природи» 21.55, 00.20, 05.55 Спорт. Аспект 23.00 Схеми. Корупція в деталях 00.25, 02.35, 03.10 Погода 00.30 Д/ц «Супер-чуття» 01.00 Т/с «Віра» 04.10 Д/ф «Одесити на Донбасі»
1+1
05.30, 09.25, 10.20 «Життя відомих людей» 06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1» 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30, 04.25 ТСН

11.20, 12.20, 14.15 «Одруження наосліп»
15.50 «Світ навиворіт»
17.10 Т/с «Навчи мене кохати»
18.30 «Вражаючі історії ТСН»
20.35 «Чистопews 2021»
20.40 Т/с «Свати»
21.45 «Право на владу 2021»
00.45 Х/ф «Темні часи»
03.05 Х/ф «Відьма та Осман»

ІНТЕР
05.25, 23.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським» 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини 07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером» 10.00 «Корисна програма» 11.00 «Позаочі» 12.25 Х/ф «Шеф» 14.05, 14.55, 15.50 «Речдок» 16.30 «Речдок. Особливий випадок. По ту сторону фронту» 18.00, 03.55 Ток-шоу «Стосується кожного» 20.00 «Подоробиці» 21.00 Х/ф «Жінки-агенти» 01.00 Т/с «Любов за законом» 02.30 Т/с «Гречанка» 04.55 «Телемагазин»

ICTV
03.40, 09.15, 03.25 Я зняв! 04.10 Скарб нації 04.20 Еврика! 04.25 Факти 04.45 Т/с «Таємні двері» 06.30 Ранок у великому місті 08.45 Факти. Ранок 11.05, 13.15 Х/ф «Парк юрського періоду» 12.45, 15.45 Факти. День 14.05, 16.15 Т/с Х/ф «Парк юрського періоду-2» 16+ «Розтин покаже» 17.00 Х/ф «Парк юрського періоду-3» 18.45, 21.00 Факти тижня 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм 20.15 Анти-зомбі Прем'єра 21.25 Т/с «Перший парубок на селі» 16+ Прем'єра 23.35 Т/с «Винищувачі» 01.55 Анти-зомбі

СТБ
04.50 Т/с «Лист очікування» 07.00 Т/с «Комісар Рекс» 10.40 «Слідство ведуть екстрасенси» 12.45, 14.50 Т/с «Сліпа» 14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини» 15.40 Т/с «Слід» 18.05 «СуперМама» 19.05 «Як вийти заміж» 20.15, 22.45 Т/с «Привіт, тату!» 00.50 Т/с «Навчаю грі на гітарі»

НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.30 Kids» Time 06.05 М/с «Том і Джеррі» 07.35 Орел і Решка 08.30 Т/с «Надприродне» 10.30 Екси 15.00, 19.00 Хто зверху? 21.00 Х/ф «Денні пес» 23.00 Х/ф «Сибір» 00.50 Т/с «Шлях чарівника» 01.45 Вар'яти 02.55 Служба розшуку дітей

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок 08.15, 09.15, 11.45, 18.15, 19.15, 20.15 Одного разу під Полтавою 08.45, 11.15, 18.45, 20.45 Тань-ка і Володька 09.45, 10.45, 19.45, 22.55, 23.55 Країна У 10.15, 23.25 Сімейка У 12.15, 16.15 4 весілля 13.15, 01.25 Панянка-селянка 15.15 Зірки, чутки та галлівуд 17.15 Богиня шопінгу. Екстремальний сезон 21.15 М/ф «Нікчемний Я 3» 00.55 Казки У Кіно 02.40 Щоденники Темного 04.10 Віталька 05.50 Корисні підказки

2+2
06.00 Т/с «Перевозчик-2» 09.40 Х/ф «Робин Гуд» 11.05, 13.15 Х/ф «Острів горлорізів» 12.45, 15.45 Факти. День 14.05, 16.15 Х/ф «Джуніор» 16.45 Х/ф «Перлина Нілу» 18.45 Факти тижня 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм 20.05 Дизель-шоу 12+ Прем'єра 00.25 Т/с «Винищувачі»
СТБ
05.35 Т/с «Лист очікування» 06.35 Х/ф «Моє улюблене весілля» 08.05, 19.00, 22.45 «Холостяк» 12.10 «Як вийти заміж» 13.15, 14.50, 18.05 Т/с «Сліпа» 14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини» 00.35 «Детектор брехні»

П'ЯТНИЦЯ, 7 травня
UA: перший
06.00 ГІМН УКРАЇНИ 06.05, 04.40 Енеїда 06.30 М/ф 07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 02.00, 05.10 Новини 07.05, 08.05, 09.05 Суспільна студія. Головне 09.30 Т/с «Дівчата війни» 11.05 Солодка дача 11.25 Тепелродаж 12.00, 13.10, 18.20 Суспільна студія 15.10, 21.35, 00.10, 02.35, 05.45 Спорт 15.20 Концерт Романа Скорпіона 16.30 Т/с «Гордість» 17.25, 03.15 Перша шпальта 18.55, 22.00 Д/ц «Дикі зграї» 19.55 Д/ц «Світ дикої природи» 20.20 Д/ц «Дикі тварини» 21.55, 00.20, 02.45, 05.55 Спорт. Аспект 23.00, 02.45 Д/ц «Боротьба за виживання» 00.25, 01.55 Погода 00.30 Д/ц «Супер-чуття» 01.00 Д/ц «Тваринна зброя» 03.45 Схеми. Корупція в деталях 04.15 #ВУКРАЇНІ

1+1
05.10, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30 ТСН 06.05, 09.25, 10.20, 04.10 «Життя відомих людей» 06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1» 11.20, 12.20, 14.15 «Одруження наосліп» 15.50 «Світ навиворіт» 17.10 Т/с «Навчи мене кохати» 18.30 «Вражаючі історії ТСН» 20.10 «Чистопews 2021» 20.15 Х/ф «Іван Васильович змінює професію» 22.10 «#Гуджайтклуб 2021» 22.50 Х/ф «Врятувати рядового Раяна» 02.10 Х/ф «Темні часи»

ІНТЕР
05.25, 23.30 «Слідство вели... з Леонідом Каневським» 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини 07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Інтером» 10.00 «Корисна програма» 11.00 «Позаочі» 12.25 Х/ф «Молодість по страховці» 14.05, 14.55, 15.50, 01.20 «Речдок» 16.30 «Речдок. Особливий випадок. По ту сторону фронту» 18.00 Ток-шоу «Стосується кожного» 20.00 «Подоробиці» 21.00 Х/ф «Дванадцятий» 02.45 «Орел і решка. Дива світу» 04.15 Д/п «Люди Перемоги»

ICTV
04.05 Скарб нації 04.15 Еврика! 04.20 Служба розшуку дітей 04.25, 23.50 Факти 04.50 Т/с «Таємні двері» 06.30 Ранок у великому місті 08.45 Факти. Ранок 09.15 Дизель-шоу

10.45, 22.50 Скетч-шоу «На трьох»
11.05, 13.15 Х/ф «Острів горлорізів»
12.45, 15.45 Факти. День
14.05, 16.15 Х/ф «Джуніор»
16.45 Х/ф «Перлина Нілу»
18.45 Факти тижня
19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
20.05 Дизель-шоу 12+ Прем'єра
00.25 Т/с «Винищувачі»

СТБ
05.35 Т/с «Лист очікування» 06.35 Х/ф «Моє улюблене весілля» 08.05, 19.00, 22.45 «Холостяк» 12.10 «Як вийти заміж» 13.15, 14.50, 18.05 Т/с «Сліпа» 14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини» 00.35 «Детектор брехні»

НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.30 Kids» Time 06.05 М/с «Том і Джеррі» 07.35 Орел і Решка 09.40 Т/с «Надприродне» 11.20 Від пацанки до панянки 13.20 Вар'яти 15.10 Де логіка? 16.20 Х/ф «Васабі» 18.20 Х/ф «Перл Харбор» 22.00 Х/ф «Поцілунок Дракона» 23.55 Х/ф «Підпільна арена» 01.50 Т/с «Шлях чарівника» 02.35 Служба розшуку дітей 02.40 Зона ночі

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок 08.15, 09.15, 11.45, 18.15, 19.15, 20.15 Одного разу під Полтавою 08.45, 11.15, 18.45, 20.45 Тань-ка і Володька 09.45, 10.45, 19.45, 22.55 Країна У 10.15 Сімейка У 12.15, 16.15 4 весілля 13.15, 23.25 Панянка-селянка 15.15 Зірки, чутки та галлівуд 17.15 Богиня шопінгу. Екстремальний сезон 21.15 М/ф «Лоракс» 05.50 Корисні підказки

2+2
06.00 «Джедаи 2019» 06.15 Х/ф «2012: Сверхновая» 08.00 Х/ф «Быстрый и жестокый» 09.45 Х/ф «Посылка» 11.40 «Затерянный мир» 18.00 «Секретные материалы» 18.15, 02.55 «Спецкор» 18.50, 03.25 «Джедаи» 19.25 Х/ф «Охотники за сокровищами» 21.50 Х/ф «Бунт» 23.35 Х/ф «Боевые свиньи» 01.05 Х/ф «Непостижимый» 03.55 «Месьть природы» 04.30 «Люстратор. Проклятие системы 2017» 04.55 «Злоумышленники» 05.45 Телемагазины

СУБОТА, 8 травня
UA: перший
06.00 ГІМН УКРАЇНИ 06.05, 04.00 Енеїда 07.00, 08.00, 09.00, 21.00, 00.00, 02.05, 03.30, 05.35 Новини 07.10 М/ф 08.05, 01.20 Д/ц «Дикуни. Дикі забави в зоопарку Сан-Дієго» 09.05 Суспільна студія. Спецфір до Дня пам'яті та примирення 12.00 Хвилина мовчання: День пам'яті та примирення 12.01 Т/с «Дівчата війни» 14.40 Тепелродаж 15.10 Д/п «Примирення з перемогою» 15.55, 22.25 Пишемо історію 17.50, 21.25 Х/ф «Століття Якова»

00.25 Розсекречена історія. Українці у Другій світовій війні
02.30 #ВУКРАЇНІ
03.00, 05.00 Бюджетники
03.55, 05.30 Погода

1+1
05.05, 19.30 ТСН 06.00, 07.00, 02.55 «Життя відомих людей» 08.00 «Сніданок. Вихідний» 10.00 «Світ навиворіт» 1

ЩО ПРИХОВУЄ ПІДЗЕМЕЛЛЯ, ЯКОМУ ПОНАД 500 РОКІВ

Таємниче ■ Для того, щоб побачити таємничі тунелі карстових катакомб, не потрібно їхати в Одесу, і тим паче, за кордон. Зробити це можна вже за 70 кілометрів від Тернополя — на Кременеччині

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 380-96-46-81-758, FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Вивчати природу Кременеччини ми розпочнемо з самого Національного природного парку «Кременецькі гори». Його площа — майже 7 тисяч гектарів, саме на цій території знаходяться безліч тварин та рослин, занесених до Червоної книги України. Дивовижними місцями парку та катакомб пройшовся і журналіст «RIA плюс».

ВІДЧУЙТЕ ПРИРОДУ НА ДОТИК

Одразу біля будівлі адміністрації відвідувачі можуть відчутти природу на дотик, адже там є доріжки, встелені природними матеріалами: шишками, горіхами, корою тощо.

— Улітку діти та дорослі можуть пройтися босими цими доріжками, — розповідає начальниця відділу еколого-освітньої роботи національного природного парку «Кременецькі гори» Оксана Тимошенко. — Ви відчуєте певне єднання з природою, а також отримаєте приймний масаж стоп.

ПРИВЧАЮТЬ ДІТЕЙ ЛЮБИТИ ПРИРОДУ

НПП «Кременецькі гори» — молода установа, яка діє лише з 2011 року, політика парку орієнтована, зокрема, на дітей, аби привчити їх любити природу та оберігати її для майбутніх поколінь.

Тому біля будівлі адміністрації

ції парку можна зустріти безліч місць, де діти в формі гри можуть дослідити природу. Наприклад, порівняти свій зріст зі зростом інших звірів.

ПТАШИНЕ МОЛОКО ІСНУЄ

Пані Тимошенко розповіла, що «Кременецькі гори» є прихистком для дуже цікавих та рідкісних птахів, наприклад, для горлиці.

— Тільки сім видів птахів у світі можуть вигодовувати своїх пташе-

«Значну частину цих печер вирили люди, а заблукати ними важко... є чотири виходи. Розташовані вони на околицях Кременця»

нят молоком, один з них є в нас. Тому ви можете сміливо сказати про те, що пташине молоко існує, — каже Оксана Тимошенко. — Щоправда, організм пташки виробляє його в гортані, а харчуються ним пташенята в перші два тижні після вилуплення.

Начальниця з захопленням розповіла про деяких ссавців та птахів, які мешкають в парку.

ТАКИХ ДЕРЕВ В УКРАЇНІ ПІВСОТНІ

Один з найрідкісніших представників рослинного світу у парку береза Клокова. Вона надзвичайно рідкісна і росте тільки тут.

Представники НПП «Кременецькі гори» розповіли про катакомби та історію їх походження

— Лише в НПП «Кременецькі гори» росте півсотні беріз Клокова, більше в Україні ніде їх немає, адже вони просто не приживаються в інших куточках України, — продовжує Оксана Тимошенко.

Популяцію беріз активно відновлюють і восени працівники парку висадили ще сотню беріз, але лише навесні стане зрозуміло, скільки з них приживуться.

До того ж, з 24 видів орхідей, що є в Україні, у парку зростають 22. Тому весна та літо — найкращі пори року, щоб зробити світлинки на фоні пахучих та гарних квіток.

КРЕМЕНЕЦЬКІ КАТАКОМБИ

Довжина кременецьких каменоломень (катакомб) — 3000 метрів, а вік — понад 500 років.

— Значну частину цих печер вирили люди, а заблукати ними

важко, адже в різних місцях є чотири виходи, — каже Оксана Тимошенко. — Розташовані вони на околиці Кременця.

До 2016 року цей об'єкт був занедбаним, під час прибирання працівники вивезли три причепи сміття, серед якого шприци, матраци та бите скло. Уже чотири роки під час весняного періоду тут регулярно прибирають територію каменоломень.

Поки катакомби не перебувають у власності парку, але відповідне звернення про їх приєднання до НПП «Кременецькі гори» вже відправили на розгляд

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області

ГАРАНТІЯ І СЕРВІС

КРЕДИТ

ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

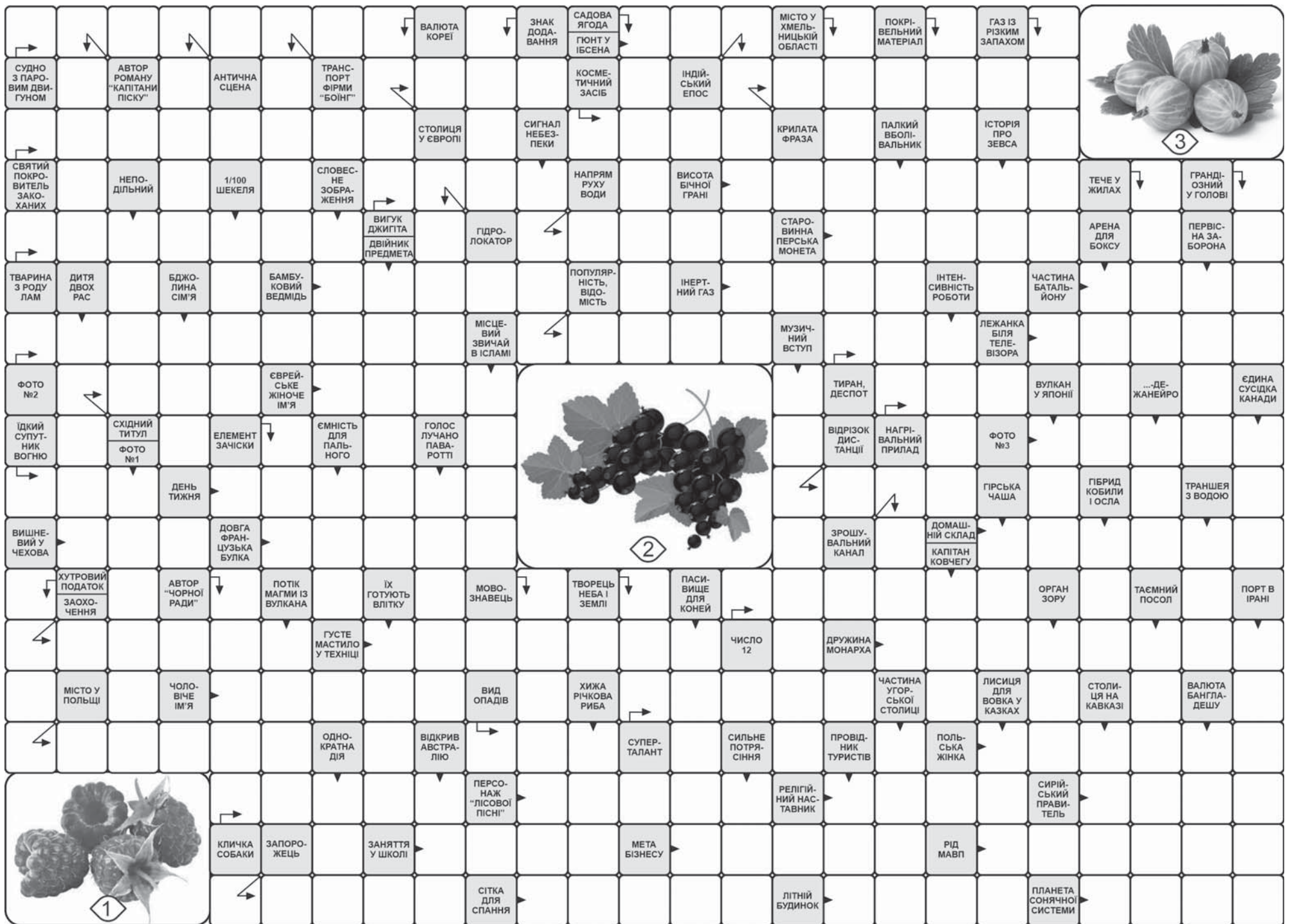
Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

— Так, заміна свічок, регулювання карбюратора, з вас 20 тисяч!
— Що ти мені мозок париш, у мене інжектор, я — фарбована брюнетка!

— Дорогий, мені так не хочеться йти в гості до родичів.
— Мені теж. Але ти уяви, якщо ми не підемо, як вони зрадіють.
— Так. Треба йти.

Прокинулася вранці, лежу, чекаю, коли мама сніданок приготує, а потім згадала, що мама — це я!

— Я не зрозуміла, чому ти

на дивані лежиш, нічого не робиш. Я ж сказала, прибрати вдома!

— Так же субота.
— Боїшся згрішити? Ти що — єврей?
— З великою ймовірністю ні. Але ризикувати не варто.

— Ізю, ти вже влаштувався?
— Ні, ще працюю!

Якщо ви не знаєте, як по-доброму розлучитися зі своєю дівчиною — просто познайомте її з багатим кавалером і вона сама знайде для вас потрібні слова.

Свобода слова — це коли людина з зарплатою 600 тисяч може запросто сказати людям з зарплатою 10 тисяч, що в них все благопристойно.

А я недавно в стрип-клуб ходив. 50 доларів в бікіні дівчинці поклав, 100 євро витягнув. І відпочив, і заробив.

— Сьомо, йди вже, викинь сміття.
— Софочко, мені не можна — я хворий, у мене кардія.
— Сьомо, ти жалюгідний симулянт! Такої хвороби немає! Який ідіот поставив тобі такий діагноз?

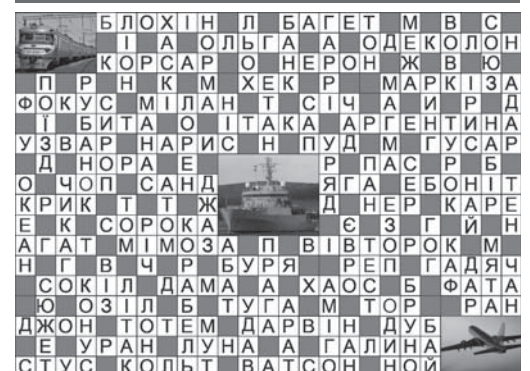
— Софочко, цей ідіот — твій улюблений доктор Шмулевич. Він мені так і сказав: "У вас, Семене Марковичу, таке кардія".

Ось кажуть: а ти візьми й не пий. Як же не пити, раз вже взяв?

— Що у тебе було з Сергіємком?
— Нічого, крім двох дітей.

Діти люблять малювати, заохочуйте їх. Ось я сьогодні запропонував дітям розмалювати новеньку легковушку. Які вони були щасливі, а мені як приємно! Тим більше, що машина і діти не мої!

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНІ В «РІА ПЛЮС», №17

ТИЖНЕВИК «РІА ПЛЮС»

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «РІА плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

Тижневик «РІА плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем.

Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компаній», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції. Буквосполучення **РІА, РІА, РІА** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б
(колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00.
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.

Телефони редакції:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

Телефони кур'єрської служби і передплати:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

«РІА плюс» в Інтернеті: 20minut.ua

ПРАВИЛА ПОДАННЯ ОГЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор:

Наталія Бурлака — 097-445-82-67.

Дизайн та верстка: Віталій Королішук

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ збуту:

Лілія Павлишин, 095-837-87-14.

Відділ оголошень: 098-477-12-70,

096-72-92-018

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром РІА.

Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.

Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м. Тернопіль, тел. (0352)52-27-37, (067)352-18-51. www.a-print.com.ua

Тираж 18000 примірників. Зам. №454

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції

ТОВ «РІА МЕДІА»:

р/р IBAN UA 55 300528

0000026006455048141

МФО 300528 АТ ОТП Банк

код ЄДРПОУ 40914460,

Інд. Под. №409144602081

Загальна система оподаткування

тел./факс 43-00-50

свід. про реєстр. плат. ПДВ

№ 1602084500053.

Інд. податк. номер

409144602081.

Передплатний індекс

22196

Гороскоп здоров'я

ОВЕН Усі медичні проблеми слід негайно вирішувати, щоб запобігти їх серйозності. Планетарні аспекти сприятливі, і хронічні недуги будуть під контролем. Здоров'я можна зберегти, якщо вдається до регулярних фізичних вправ, додайте в меню більше овочів і фруктів.

ТЕЛЕЦЬ Тельцям прогноують відмінні умови для здоров'я. Цього місяця не буде серйозних захворювань. Ваше ставлення буде дуже позитивним і радісним через міцне здоров'я, яким ви насолоджуєтесь. Не забувайте про фітнес і дієтичні програми.

БЛИЗНЮКИ У Близнюків передбачається фантастичний місяць для здоров'я. Хронічні нездужання будуть подолані, а всі незначні проблеми зі здоров'ям можна усунути за допомогою належної медичної допомоги. Ви повинні бути дуже обережними, коли стрес псує ваше здоров'я.

РАК У Раків цього місяця казкові перспективи для здоров'я. Хронічні хвороби будуть під контролем, а інші дрібні проблеми зі здоров'ям вимагають мінімальної уваги. Зосередьтесь на підтримці здоров'я завдяки регулярній фітнес-програмі, в поєднанні з хорошими дієтичними звичками.

ЛЕВ Позиції зірок щодо здоров'я Левів дуже вигідні, і протягом місяця не буде серйозних нездужань. Хронічні захворювання будуть під контролем. Важливо дотримуватися здорового режиму харчування та фізичних вправ.

ДІВА Дівам прогноують фантастичне здоров'я. Серйозних захворювань не буде, і за дрібними медичними проблемами можна швидко дати раду за допомогою професіоналів. Хронічні захворювання не з'являться протягом місяця.

ТЕРЕЗИ Основні захворювання будуть під контролем, а незначні потребують негайної медичної допомоги. Гарне здоров'я позитивно вплине на ваш світогляд. Щоб зберегти своє здоров'я, слід уникати стресових ситуацій.

СКОРПІОН У Скорпіонів чудові перспективи здоров'я. Навіть хронічні хвороби не з'являються, а про невеликі проблеми зі здоров'ям можуть подбати медичні працівники. В меню слід додавати спаржу, шпинат, м'яту, редису, кропиву.

СТРІЛЕЦЬ Усі важкі захворювання будуть під контролем, тоді як незначні нездужання потребують більшої уваги. Ви повинні подбати про те, щоб дотримуватися здорового харчування та стилю життя.

КОЗЕРІГ Серйозні захворювання будуть під контролем. Слід уникати всіх видів надмірностей, щоб залишатися здоровим. Здоров'я можна покращити регулярними фізичними вправами та здоровою харчовою звичкою. Не переpracовуйте.

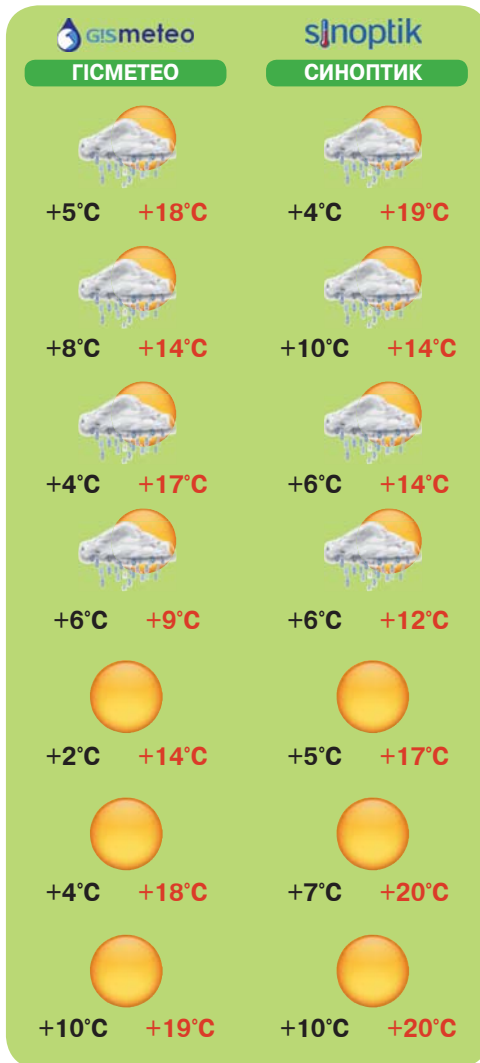

ВОДОЛІЙ Зоряні позиції обнадійливі, і серйозних проблем зі здоров'ям не вказано. Невеликі проблеми зі здоров'ям можна усунути, негайно звернувшись до лікаря. Важливо підтримувати своє самопочуття шляхом регулярних фізичних вправ та дієти.

РИБИ Рибам важливо потурбуватися про здоров'я. Позиції на планеті не є корисними, і хронічні недуги можуть проявлятися. Можуть виникнути проблеми зі здоров'ям. Певною мірою здоров'я може покращитися завдяки гарним і регулярним фізичним вправам.

Погода у Тернополі

АНЕКДОТИ

Один мудрець не мав нічого, крім чашки для води. Одного разу він побачив хлопчика, який черпав воду долонею. І викинув чашку...

— Відомо, що жіночі гареми охороняли євнухи. Цікаво, а хто б охороняв чоловічі гареми?
— Феміністки.

Щоб поспішати на роботу в молодості, там повинна чекати тебе красива дівчина. Щоб поспішати на роботу в зрілості, там повинна чекати тебе пляшечка коньяку. Щоб поспішати на роботу в старості, там повинен чекати тебе міцний і здоровий сон.

— Тату, а чому швидко підняте яблуко не вважається таким, що впало?
— Мало того, синку, воно стає навіть кориснішим, ніж було до падіння.
— Це чому?
— Так старі мікроби з нього попадали, а нові ще не встигли залізти.

Є така приказка «Коли я їм — я глухий і німий». Я розумію, що німий, тому що їси, але це як треба жертви, щоб вуха закладало!

— Машенько, чим ти зайнята?
— Історію вчу.
— А про кого історія?

— Про Наполеона.
— А що там про нього?
— Де він помер.
— І де ж він помер?
— Так на Святий Олені...
— Якої ж гидоти вас вчать зараз в школі!

— Ізю, ну що там?!
— Наші таки перемагають..
— А наші, це хто?
— Таки скоро дізнаємося...

По-справжньому заможна жінка носить під джинси цілі колготки.

— Я ось п'ю. А коли зовсім посаджу печінку, зроблю операцію з її заміни.
— З твоєю зарплатою тобі світить тільки донорська печінка минтая.

Чоловіки дуже зворушливі та ранимі істоти. Головне — знати, де доторкнутися і куди поранити.

Подарунки бувають двох видів: ті, які вам не подобаються, і ті, які ви не отримаєте.

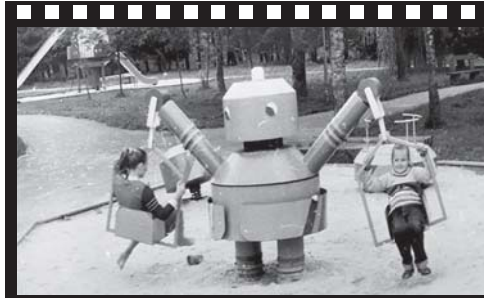
Головне в житті — не втрачати людей, з якими у вас в голові таргани одного виду.

— Іване, мені здається, що з цінами на воду у нас трошки перегнули.
— З чого ви взяли, Панасе?
— Люди у дворах колодязі риють.

З одного ракурсу

Як змінилися атракціони у «Топільче»

РОБОТ У ПІСОЧНИЦІ

БУЛО:
Раніше цей робот був гойдалкою для дітей. Його руки оберталися

СТАЛО:
Гойдалок тепер немає, але руки робота ще обертаються

ЧОВЕН НА КОЗАЦЬКОМУ ОСТРОВІ

БУЛО:
На Козацькому острові раніше був великий дерев'яний човен. Там гралася малеча. Фортеця також була з дерева

СТАЛО:
Тепер від човна не залишилося і сліду. Фортеця на острівці після реконструкції стала кам'яною

ЗАЛІЗНИЦЯ

БУЛО:
Потяг допомагав електрифікувати «Тернопільелектротранс». Він працює як тролейбус, але силовий кабель розташований між рельсами

СТАЛО:
Потяг та багато інших атракціонів збереглися до наших днів

РАДЯНСЬКА АВІАЦІЯ

БУЛО:
Неподалік гойдалок-човників був майданчик з літаками та гелікоптерами

СТАЛО:
Радянську техніку з парку забрали